

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Rapportage
Archeologische
Monumentenzorg

235

Karterend booronderzoek op het archeologisch rijksmonument 'de Terp' te Den Hoorn, gemeente Texel

M. van der Heiden, H. Feiken,
I. Roorda & O. Brinkkemper

Karterend booronderzoek op het archeologisch rijksmonument 'de Terp' te Den Hoorn, gemeente Texel

M. van der Heiden, H. Feiken, I. Roorda & O. Brinkkemper

Colofon

Rapportage Archeologische Monumentenzorg nr. 235

Karterend booronderzoek op het archeologisch rijksmonument 'De Terp' te Den Hoorn, gemeente Texel

Auteurs: M. van der Heiden, H. Feiken, I. Roorda & O. Brinkkemper

Illustraties: M. van der Heiden (RCE) & M. Haars (BCL–Archaeological Support)

Opmaak en productie: Xerox/OBT, Den Haag

ISBN/EAN: 9789057992605

© Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort, 2016

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Postbus 1600

3800 BP Amersfoort

www.cultureelerfgoed.nl

	Samenvatting	4
1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding onderzoek	5
1.2	Opbouw van de rapportage	5
1.3	Administratieve gegevens	6
2	Bureauonderzoek	8
2.1	Inleiding	8
2.2	Landschappelijke context	9
2.3	Archeologische context	9
2.4	Historische context	12
2.5	Gespecificeerde archeologische verwachting	16
3	Doelstelling van het onderzoek	17
4	Onderzoeksmethode	18
5	Onderzoeksresultaten	20
5.1	Booronderzoek	20
5.2	Vondsten	25
5.3	Resultaten archeobotanisch onderzoek	26
6	Conclusie	28
7	Onderzoeksvragen	30
	Literatuur	31
	Bijlage 1	32

Samenvatting

Naar aanleiding van een overtreding is door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed archeologisch onderzoek uitgevoerd op het archeologisch rijksmonument 'De Terp' aan de Kleiweg, Den Hoorn (rijksmonumentnummer 46040). In het kader van de handhaving Monumentenwet is de omvang van de schade vastgesteld. Op basis daarvan is een vergunningprocedure gestart om de oorspronkelijke staat van maaiveld te herstellen alvorens het terrein als akkerland in gebruik te kunnen nemen. Omdat er twijfels waren over de juistheid van de begrenzing van het monument is aanvullende informatie verzameld over het monument. Het doel van het booronderzoek was om een zo volledig mogelijk beeld te verkrijgen van de aard, diepteligging en verspreiding van de in de ondergrond aanwezige cultuurlaag. Op basis van de onderzoeksresultaten kan worden bepaald of de huidige begrenzing van het monument correct is, dan wel aangepast dient te worden.

Het monument ligt op de oostelijke flank van de pleistocene hoogte van Den Hoorn. Tot aan de ijzertijd is deze hoogte verbonden geweest met de hoogte van Den Burg, maar hierna komt de plek geïsoleerd in een veenmoeras te liggen. Rond 800 n.Chr. komt de vindplaats door zeeinbraken aan de kust te liggen. Vanaf de veertiende eeuw werd het gebied ten zuiden van het onderzoeksgebied ingepolderd. Door deze polders en door natuurlijke aanwas ligt het onderzoeksgebied tegenwoordig ca. 3,5 – 4 km van de zee. In de ondergrond bevindt zich een glooiend dekzandlandschap waarin vrijwel overal een A-horizont is waargenomen. De dikte van de A-horizont varieert sterk, bevat veel vondstmateriaal en lijkt soms omgewerkt te zijn.

Rondom het hoogste deel, in het zuidwestelijke deel van het terrein, is deze cultuurlaag het meest uitgesproken wat dikte, donkere kleur en hoeveelheid vondstmateriaal betreft. Maar ook in de lagere delen komt de laag voor, inclusief vondstmateriaal. De cultuurlaag met vondstmateriaal is tussen 10 en 40 cm dik en verkeert, hoewel her en der gehavend, in goede staat. Er zijn naast de cultuurlaag geen grondsporen aangetroffen, hetgeen niet verbaast gezien de onderzoeksmethode (boor). Op basis van de (dikke) cultuurlaag en het vondstmateriaal wordt hier een nederzetting verondersteld. Op basis van het vondstmateriaal wordt de vindplaats in de midden-ijzertijd tot en met de Romeinse tijd geplaatst. De invloed van de zee doet zich gelden in de vorm van een diepe geulinsnijding in het oosten van het onderzoeksgebied. Deze zal zich rond 800 n.Chr. hebben ingesneden waarbij een deel van de nederzetting is opgeruimd. Maar ook is het resterende deel van de nederzetting grotendeels afgedekt met een kleipakket.

De omvang van het archeologische rijksmonument beslaat het gehele perceel en beperkt zich dus niet tot de delen waar het dekzand het hoogst is. In de boringen zijn ook in de lage delen van het perceel archeologische resten gevonden. De vindplaats lijkt zich niet verder dan de perceelsgrens naar het noorden, oosten of westen uit te strekken. Het is zeer goed mogelijk dat de vindplaats zich wel naar het zuiden toe doorzet. Hier is geen onderzoek naar verricht, maar de hoge zandrug, waar de vindplaats zich op concentreert, loopt richting het zuiden door.

1.1 Aanleiding onderzoek

Aanleiding om een karterend booronderzoek uit te voeren is een overtreding die op 21 september 2014 op het archeologische monument 'De Terp' in Den Hoorn heeft plaatsgevonden en gemeld is aan de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). Het perceel bleek zonder monumentenvergunning geëgaliseerd te zijn. Op 2 oktober is de omvang van de schade aan het monument door de RCE vastgesteld.

Bij dit onderzoek in 2014 zijn op elf locaties boringen verricht en hoogtematen van het terrein genomen (afb. 8). Deze zijn vervolgens afgezet tegen de gegevens van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN 2, opname 2011). Hieruit bleek dat in een zone van 30 x 30 m het maaiveld ca. 15 cm verlaagd was.¹ Aangezien de archeologische laag door deze verlaging dichterbij aan het oppervlak was komen te liggen en daardoor kwetsbaar was voor agrarische ground-bewerking, heeft de RCE de grondeigenaar in het kader van de vergunningprocedure verplicht de oorspronkelijke situatie van het maaiveld te herstellen met grond afkomstig van buiten het monument, alvorens het perceel als akker in gebruik te nemen.²

De grondeigenaar heeft in een zienswijze op het ontwerpbesluit aangegeven het verlaagde deel van het perceel te willen ophogen met grond afkomstig van het beschermde perceel. Ook werd de omvang van de bescherming in twijfel getrokken: het oostelijk deel van het terrein zou ten onrechte beschermd worden: alleen het hoogste deel van het perceel zou archeologische resten bevatten.

Aangezien er zeer weinig informatie beschikbaar is over het rijksmonument en in het kader van

het AMR-project onvoldoende veldonderzoek is gedaan naar de aard, diepteligging en omvang van de archeologische resten op het monument, heeft de RCE dit karterend booronderzoek zelf uitgevoerd.³

Aan de hand van de boorresultaten kan worden bepaald of het mogelijk is het geëgaliseerde perceel op te hogen met grond afkomstig van het monument.

Als het booronderzoek zou uitwijzen dat de huidige begrenzing van het monument te ruim is, dan wordt het monument alsnog verkleind en vervallen de beperkingen (die verband houden met de wettelijke bescherming) op het deel van het perceel waarin geen archeologische resten liggen.

Het karterend booronderzoek is in december 2014 uitgevoerd door de velddienst van de Rijksdienst. Het veldteam bestond uit M. van der Heiden, J.W. de Kort, H. Feiken, W. Jong en werd bijgestaan door A. Bruinink (Saxion) en L. van Laar (RCE).

1.2 Opbouw van de rapportage

In hoofdstuk 2 wordt eerst nader ingegaan op de oorzaak en de voorgeschiedenis van het onderzoek in het kader van de geconstateerde overtreding. Verder volgt hier een kort bureauonderzoek over de vindplaats en een gespecificeerde archeologische verwachting. Hoofdstuk 3 behandelt de doelstelling en de vraagstellingen waarna in hoofdstuk 4 de resultaten weergegeven worden. De conclusies van het onderzoek komen in hoofdstuk 5 aan bod en in hoofdstuk 6 ten slotte worden de onderzoeksvragen beantwoord.

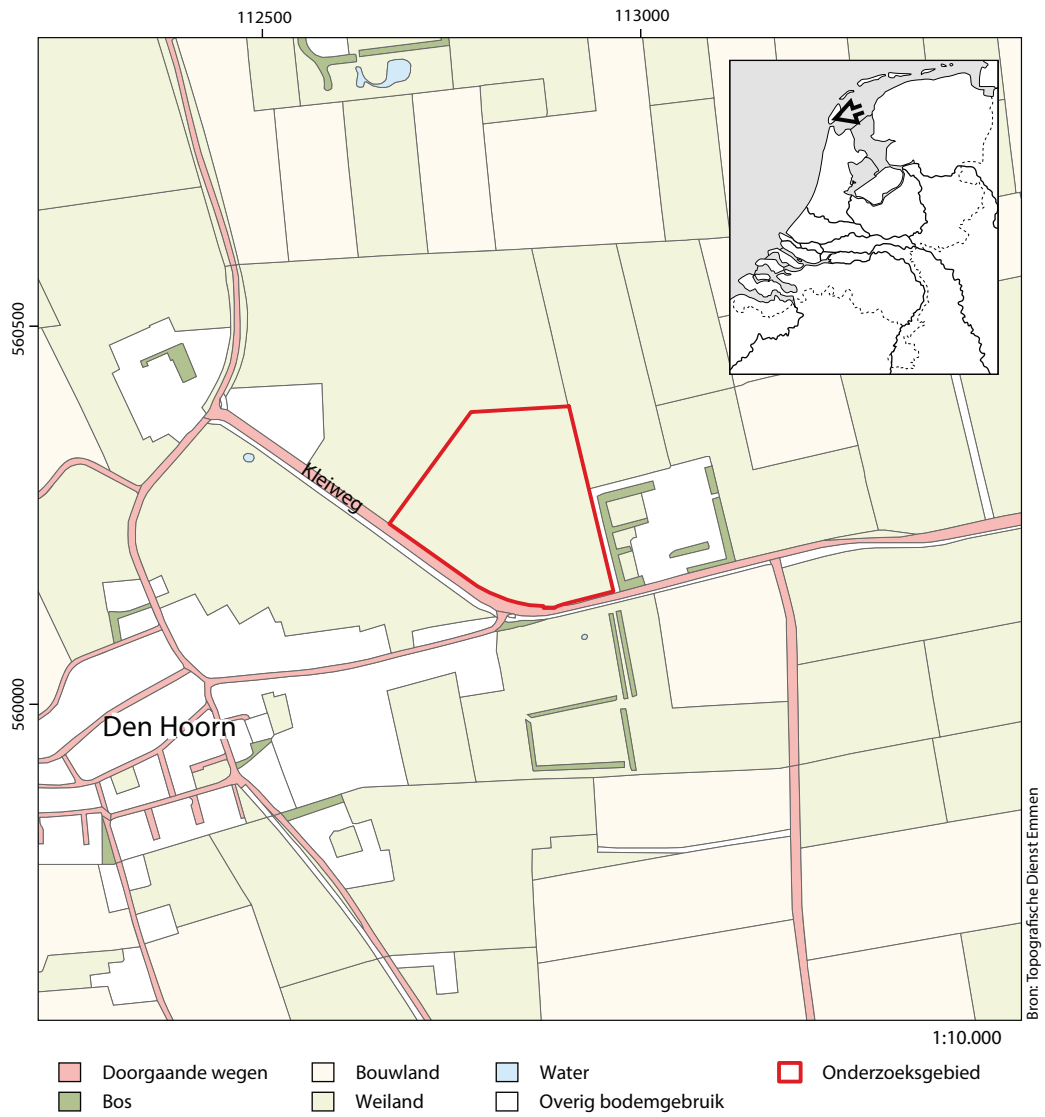
¹ De Kort 2014.

² Ontwerpbesluit op de aanvraag monumentenvergunning van 7 oktober 2015.

³ Het project Actualisering Monumentenregister (AMR), uitgevoerd door de toenmalige ROB en de RDMZ had als doel het Monumentenregister - het bestand van wettelijk beschermde monumenten - te verbeteren door o.a. de omvang van de begrenzing en de omschrijving van monumenten beter op elkaar te laten aansluiten.

1.3 Administratieve gegevens

Provincie:	Noord-Holland
Gemeente:	Texel
Plaats:	Den Hoorn
Toponiem:	Kleiweg, terp den Hoorn
Kaartblad:	9B
Coördinaten:	NW 112.773 / 560.386 NO 112.904 / 560.393 ZW 112.670 / 560.235 ZO 112.965 / 560.148
Projectcode:	TEKE14
CMA-nummer:	09B-024
Rijksmonumentnr:	46040
Archis-monumentnr:	1312
OM-nummer:	64251
Complextype(n):	NX
Periode:	late ijzertijd - Romeinse tijd
Cultuur:	n.v.t.
Huidig grondgebruik:	akker
Eigenaar:	particulier
Grondgebruiker:	particulier
Beheerder:	particulier
Opdrachtgever:	Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Bevoegd gezag:	Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Opdrachtnemer:	Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Projectleider:	I. Roorda
Aanvang onderzoek:	16 december 2014
Einde onderzoek:	18 december 2014
Auteurs:	M. van der Heiden, H. Feiken & I. Roorda
Autorisatie:	J.W. de Kort

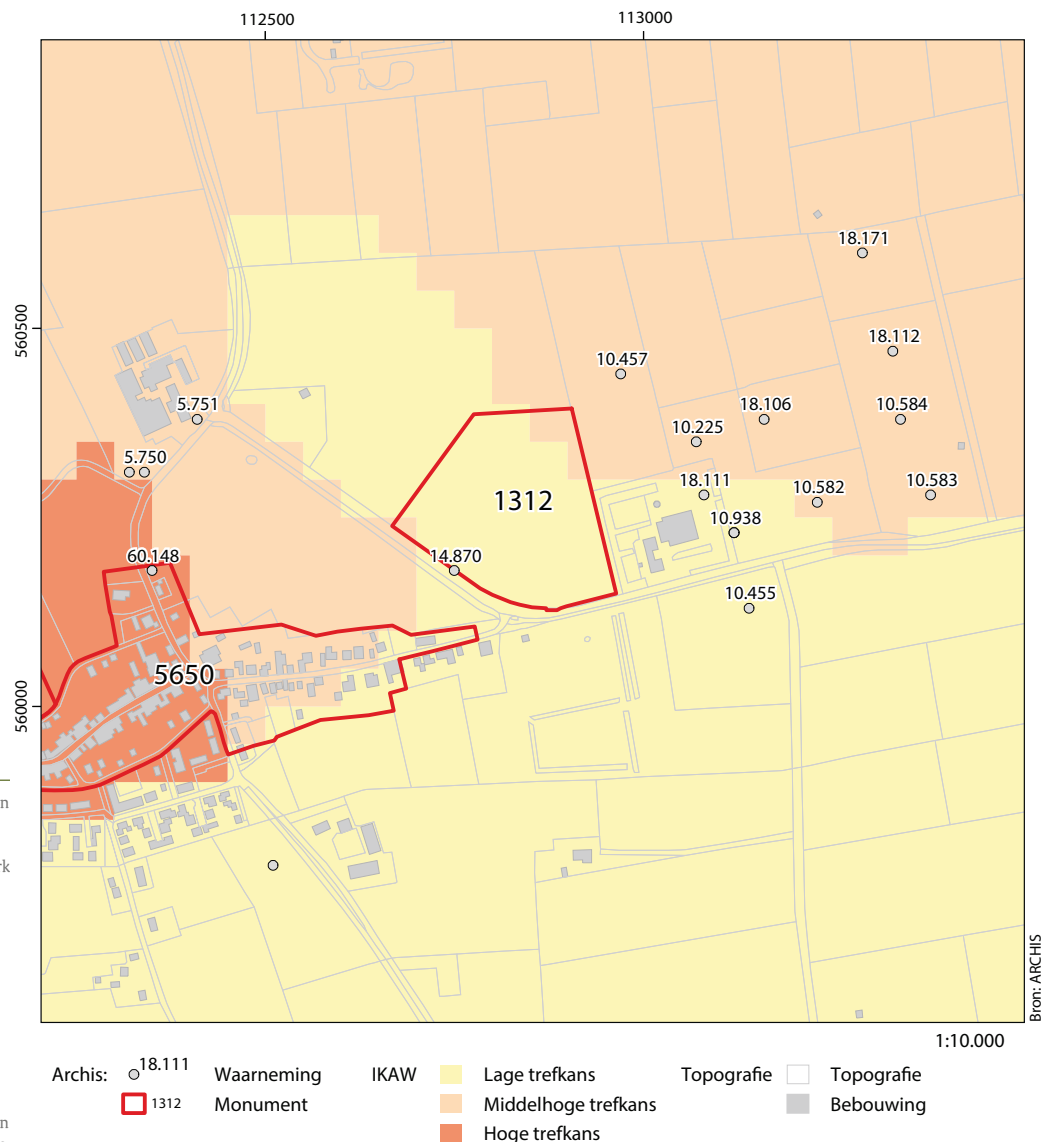
Afb. 1 De ligging van het onderzoeksgebied.

2 Bureauonderzoek

2.1 Inleiding

Het rijksmonument 46040 (Archis-monumentnr 1312, zie afb. 2) is gelegen aan de Kleiweg ten noordoosten van Den Hoorn. Hier zijn in 1961, tijdens de aanleg van de Kleiweg, handgevoormde scherven uit het begin van de jaartelling (de late ijzertijd – vroeg-Romeinse tijd) gevonden door leden van de plaatselijke

AWN-afdeling.⁴ De scherven kwamen tevoorschijn op de plek waar het wegunet een terreinverhoging doorsneed. Hier was een 0,4 m dikke cultuurlaag zichtbaar.⁵ Deze terreinverhoging loopt door naar het noordoosten. Of hier sprake is geweest van een verhoogde huisplaats of kleine terp is niet uit te sluiten, maar de verhoging in het terrein lijkt eerder verband te houden met een pleistocene dekzandrug in de ondergrond. Het terrein werd in 1970 aangewezen als rijksmonument.

⁴ In de dossieranalyse die in het kader van het AMR-project is uitgevoerd wordt vermeld dat het om streepbandaardewerk gaat en aardewerk met karteling op de rand. Volgens Archis2 was de oorspronkelijke verblijfplaats van de aardewerkfragmenten het Texels Museum, maar deze fragmenten zijn ergens in de jaren zestig-zeventig overgedragen aan de ROB. De huidige verblijfplaats van de scherven is onbekend (ARCHIS waarnemingsnummer14870).

⁵ Met een cultuurlaag wordt een laag bedoeld die zich onderscheidt van lagen eronder (en eventueel erboven) door de aanwezigheid van artefacten, mogelijk antropogene vondsten (zoals houtskool), en in kleur en/of textuur.

Afb. 2 De omtrek van het rijksmonument met omliggende ARCHIS waarnemingen, geprojecteerd op de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden.

2.2 Landschappelijke context

Het archeologisch monument ligt in een gebied dat door de provincie Noord-Holland aangegeven is als aardkundig monument. Het betreft het aardkundig monument 'Het Oude Land van Texel'. In het gebied komt een combinatie van stuwwal, keileem, dekzand, droge dalen met Holocene krekken en mariene vlakke voor.⁶

Het monument ligt op de oostelijke flank van de pleistocene hoogte van Den Hoorn. Deze heuvel bestaat van onder naar boven uit in het Saalien door het landijs gestuwde afzettingen van preglaciale en smeltwaterrivieren (op ca. 4-5 m – mv), met daarboven een laag keileem. De keileem kan een dikte van meer dan 7 m bereiken en bevat veel vuursteen. Het keileem ligt op het hoogste punt vrijwel aan het oppervlak en wordt aan de flanken ervan bedekt met dekzand.⁷ Het hoogste punt van de keileemheuvel ligt op ca. 6,8 m NAP.

De pleistocene hoogte van Den Hoorn is volgens de paleogeografische kaart van 2750 v.Chr. met de hoogte van Den Burg verbonden. De hoogte Den Hoorn – Den Burg is in deze periode omringd door veen.⁸

Vanaf de vroege tot midden-ijzertijd komt de pleistocene hoogte van Den Hoorn geïsoleerd te liggen van de pleistocene hoogte van Den Burg, en wordt omgeven door een veenmoeras dat zich toen nog uitstrekte over heel Noord-Holland (afb. 3). De bewoners van de late ijzertijd tot vroeg-Romeinse nederzetting in het onderzoeksgebied zaten hoog en droog op de dekzandhoogte en kregen uit op dit moeras. Rond 800 n.Chr. ontstaat door een zee-inbraak (een voorloper van) het Marsdiep en wordt Texel afgesneden van het vasteland (afb. 4). Door deze zee-inbraak en het binnendringen van de zee werd een groot deel van het achterliggende veen weggeslagen. Vanaf 800 n.Chr. lag het onderzoeksgebied aan zee en kon de zee hier, en de omgeving ervan, klei en zandige klei afzetten. Ten gevolge van erosie door de zee ontstond in de pleistocene hoogte van Den Hoorn een klif waarop in de vijftiende eeuw het huidige Den Hoorn ontstond. Vanaf de veertiende eeuw werd het gebied ten zuiden van het onderzoeksgebied ingepolderd. Door deze polders en door natuurlijke aanwas ligt het onderzoeksgebied tegenwoordig ca. 3,5 tot 4 km van de zee.⁹

In het onderzoeksgebied varieert volgens AHN2 de hoogte van het maaiveld. In het meest westelijke deel ligt het maaiveld het hoogst (ca. 1,2 m NAP), en in het zuid- en noordoostelijk deel het laagst (ca. 0,2 m NAP).¹⁰ Uit recent onderzoek blijkt dat in het westelijk deel van het gebied het pleistocene dekzand op ca. 0,1 m NAP (ca. 40 cm – mv) ligt.¹¹ Het dekzand duikt weg naar het zuid- en noordoosten en wordt in de meest zuidelijke boring (boring 1) aangetroffen op ca. 0,7 m – NAP (ca. 1 m – mv; afb. 5). In het dekzand komt op de lagere delen van het onderzoeksgebied een intact podzolprofiel voor. Het pleistoceen zand wordt afgedekt door mariene klei met enkele zandlagen. Hierop ligt een zandige bouwvoor van 25 tot 30 cm dikte. De mariene klei moet, gezien de paleogeografische reconstructie, tussen de achtste en veertiende eeuw zijn afgezet.

De informatie op de bodemkaart komt globaal overeen met de beschrijving hierboven. Op de bodemkaart staat het gebied aangegeven als grofzandige beekbedgronden (code pZg30).¹² Deze grofzandige gronden zijn volgens de bodemkaart door de zee afgezet. Het pleistocene zand begint in het onderzoeksgebied tussen 40 en 120 cm – mv. De gemiddeld hoogste grondwaterstand komt tussen 40 en 80 cm – mv voor. De gemiddeld laagste grondwaterstand komt op meer dan 120 cm – mv voor.

2.3 Archeologische context

Het rijksmonument is gelegen aan de Kleiweg ten noordoosten van Den Hoorn. Hier zijn in 1961, tijdens de aanleg van de Kleiweg, handgevoerde scherven uit het begin van de jaartelling (de late ijzertijd tot en met vroeg-Romeinse tijd) gevonden door leden van de plaatselijke AWN-afdeling.¹³ De scherven kwamen tevoorschijn op de plek waar het wegcunet een terreinverhoging doorsneed. Daar was een 0,4 m dikke cultuurlaag zichtbaar.

In 1997 werd het grasland op het perceel gescheurd. In de gescheurde grond zat veel Fries Terpaardewerk (200 v.Chr. – 200 n.Chr.). Daarnaast werd door lokale amateur-historici, de heren De Jager en Kikkert, Romeins aardewerk aangetroffen en een stukje Romeins glas.

⁶ Anoniem 2004, 16-18.

⁷ Woltering & Rappol 1994, 250-252; Kloosterhuis 1986.

⁸ Woltering 2000; Vos & De Vries 2013.

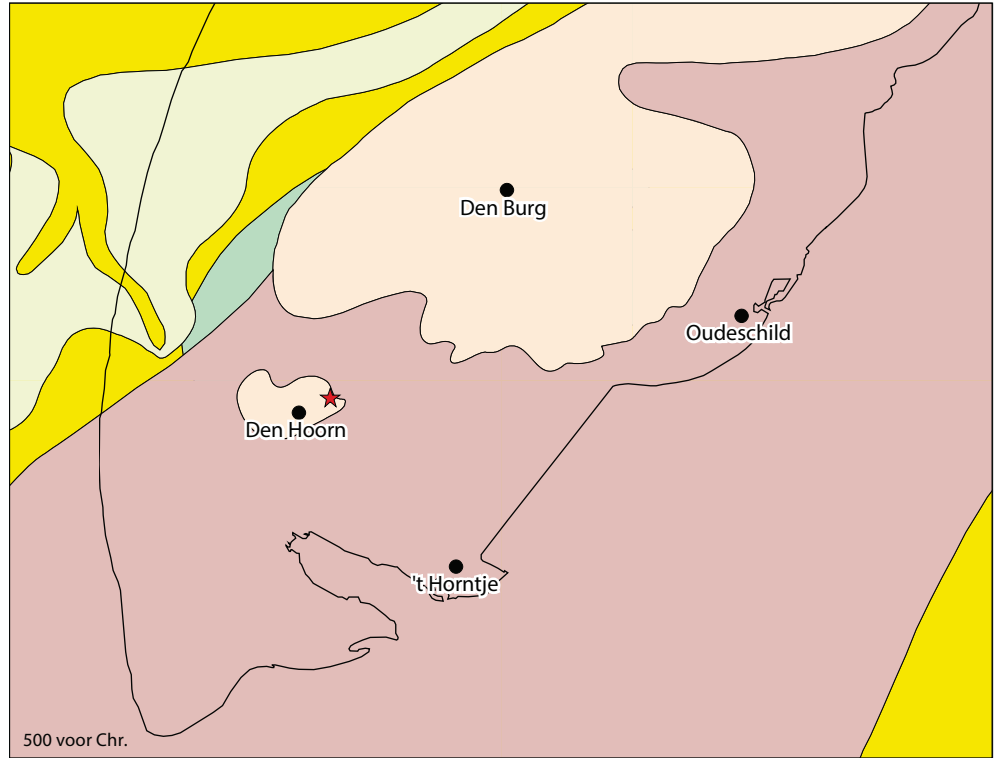
⁹ Kloosterhuis 1986.

¹⁰ In de eerder genoemde dossieranalyse wordt vermeld dat de verhoging in het terrein in het verleden met 50 cm is afgevlakt.

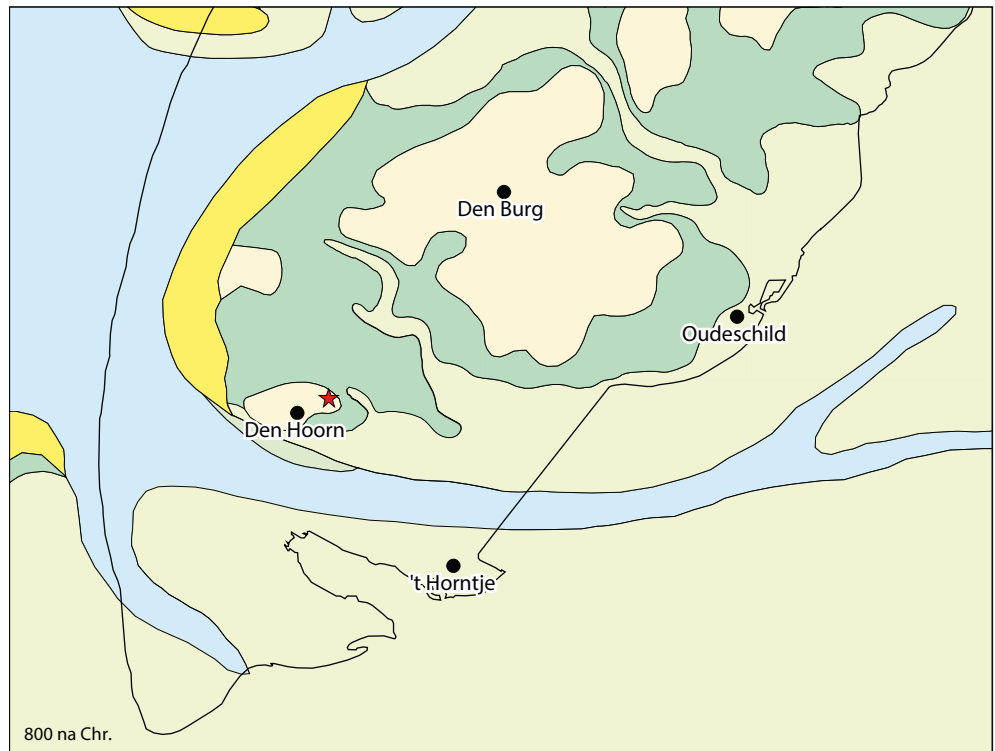
¹¹ De Kort 2014.

¹² Kloosterhuis 1986.

¹³ In de dossieranalyse die in het kader van het AMR-project is uitgevoerd wordt vermeld dat het om streepband-aardewerk gaat en aardewerk met karteling op de rand. Volgens Archisz was de oorspronkelijke verblijfplaats van de aardewerkfragmenten het Texels Museum, maar deze fragmenten zijn ergens in de jaren 1960-70 overgedragen aan de ROB. De huidige verblijfplaats van de scherven is onbekend (ARCHIS waarnemingsnummer 14870).

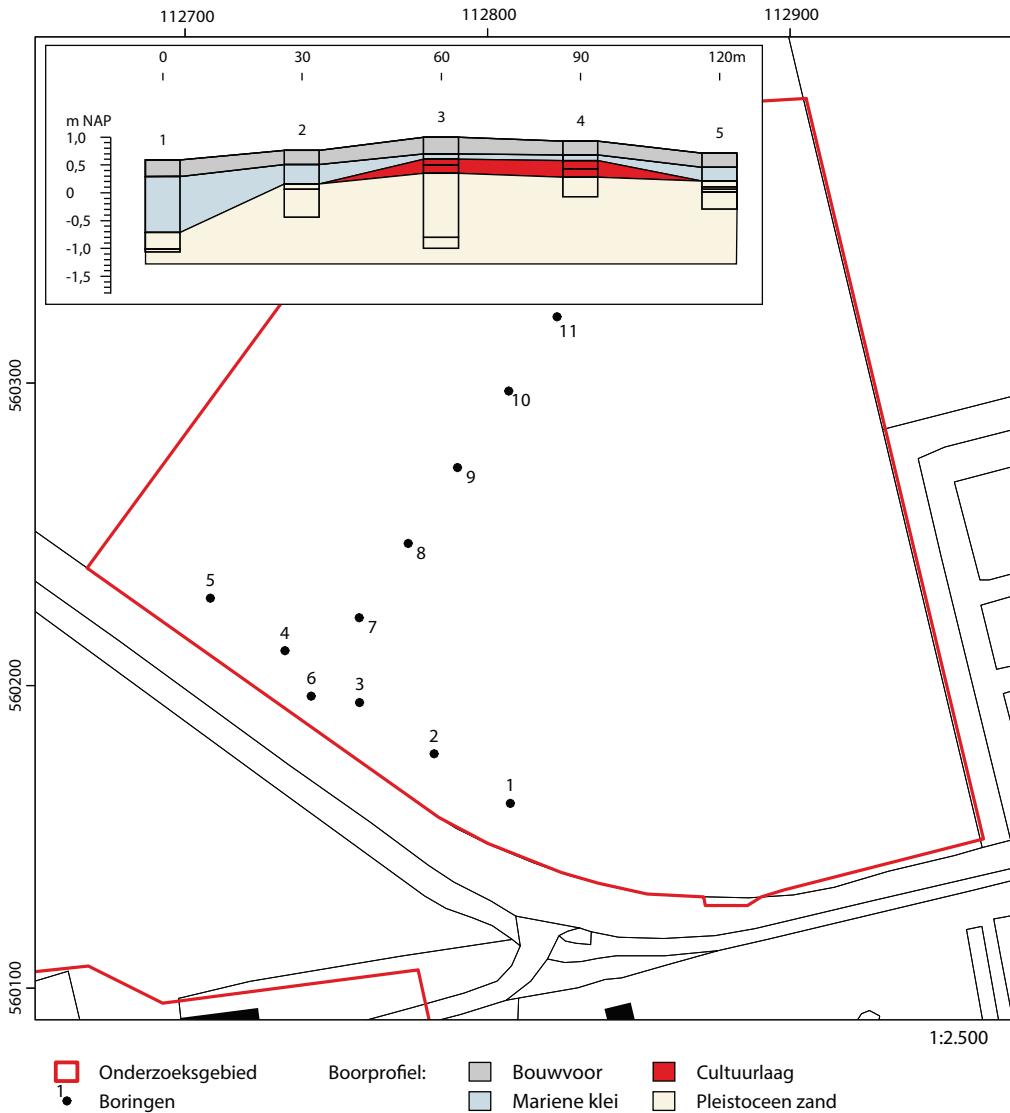

Afb. 3 Paleogeografische reconstructie tussen 500 voor en 100 n.Chr. (naar: Vos & De Vries 2013).

Afb. 4 Paleogeografische reconstructie van 800 n.Chr. (Vos & de Vries 2013).

Huidige omtrek Texel	Pleistocene gronden	Veen
Water	Kwelder	Onderzoekslocatie
Duinen	Getijdegebied	

Afb. 5 De boorpunten en profiel van het schadevaststellend onderzoek in oktober 2014. De rode laag in het profiel is de cultuurlaag.

Volgens hen is er ook een opvallend versierde Harpstedt-achtige scherf gevonden, deze is gedateerd op 800-400 v.Chr. Ten slotte zijn er nog een aantal scherven gevonden die volgens de vindsters uit de vroege ijzertijd (700-500 v.Chr.) dateren.¹⁴

Afgezien van bovenstaande waarnemingen is er weinig informatie over het monument. Vanaf 1967 zijn er diverse visuele inspecties uitgevoerd.¹⁵ Deze inspecties zijn door of in opdracht van de RCE (en voorgangers) uitgevoerd om de condities van het monument en vooral het landgebruik erop te monitoren. Woltering heeft het monument opgenomen in

zijn overzicht van archeologische vindplaatsen op Texel (code 112/560-2), maar geeft geen verdere informatie over het monument dan alleen ouderdom, landschappelijke ligging en hoogteligging.¹⁶

In 2005 is in het kader van het AMR-project een booronderzoek uitgevoerd op het beschermde monument. Hiervoor zijn vijftien boringen verspreid over het terrein gezet, maar de boringen zijn niet gedocumenteerd. Hierdoor is niet bekend wat de boorlocaties zijn en wat er is opgeboord. Dit maakt het lastig om deze boorgegevens en interpretaties daarvan te gebruiken in het bureauonderzoek. Er kan wel worden geconcludeerd dat tijdens het booronderzoek

¹⁴ De Jager & Kikkert 1998, 59-60.

¹⁵ Deze inspecties zijn in 1967, 1991, 1994 en 2001 uitgevoerd.

¹⁶ Woltering 1979, 53.

een maximaal 40 cm dikke cultuurlaag is waargenomen die tussen 0,4 en 0,8 m – mv in het onderzoeksgebied voorkomt.

De meeste informatie is afkomstig van het schavaststellend onderzoek dat in het kader van handhaving in oktober 2014 door de RCE is uitgevoerd.¹⁷ Hierbij werd in de top van het, met mariene afzettingen afgedekte, pleistocene dekzand veel handgevormd aardewerk, verbrande leem en enkele spikkels houtskool gevonden.¹⁸ Dit pakket is geïnterpreteerd als een cultuurlaag (afb. 5). Aan het oppervlak is geen handgevormd aardewerk aangetroffen ter

plaats van de verhoging in het terrein. Wel ligt hier in de bouwvoor een opvallende concentratie roodbakkerend geglazuurd aardewerk.

Tevens zijn in de boring op het hoogste deel van het terrein fosfaatvlekken aangetroffen in de klei die de bouwvoor van de cultuurlaag in het pleistocene zand scheidt. Mogelijk wijst dit op een woonplaats in de late middeleeuwen of nieuwe tijd. Het terrein staat plaatselijk bekend als terp. Of hier daadwerkelijk sprake is geweest van een verhoogde huisplaats of kleine terp is niet uit te sluiten, maar duidelijke aanwijzingen hiervoor zijn niet aangetroffen.

Bron: Bonneblad 1881

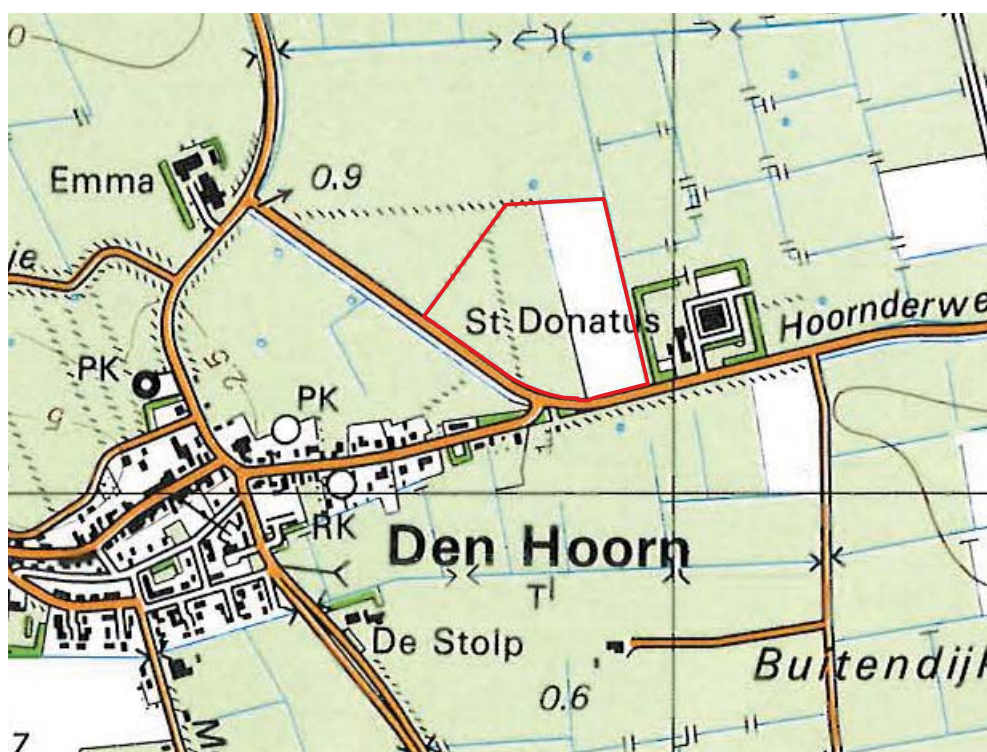
1:2.500

¹⁷ De Kort 2014.

¹⁸ Het archeologisch materiaal dat werd aangetroffen tijdens het verkennend booronderzoek werd beschreven maar niet verzameld.

□ Onderzoeksgebied

Afb. 6 Bonneboek uit 1881. De rode lijn is de omtrek van het monument.

Afb. 7 Topografische kaart uit 1984. De rode lijn is de omtrek van het monument.

2.4 Historische context

Op oude topografische kaarten van het gebied, zoals het Bonneblad uit 1881, blijkt dat minstens vanaf 1881 bebouwing, vermoedelijk een huisplaats, binnen de grenzen van het monument voorkomt (afb. 6).¹⁹ Op de topografische kaarten uit 1899 en 1921 is deze huisplaats nog steeds aanwezig. Bebouwing is op de kaart van 1952 niet afgebeeld, de huisplaats zal tussen 1921 en 1952 zijn afgebroken.

Het monument is van 1881 tot ca. 1994 verdeeld geweest in meerdere percelen. De percelen waren van elkaar gescheiden door tuunwallen en sloten en werden volgens de topografische kaarten meestal gebruikt als weidegrond. Op de kaart van 1952 is een mogelijke drinkkuil aanwezig, die ook zichtbaar is op de kaart uit 1961.²⁰

Tussen 1961 en 1971 heeft er in het gebied van Den Hoorn ruilverkaveling plaatsgevonden. Sloten werden rechtgetrokken, een aantal sloten werd gedempt waardoor percelen werden vergroot. Tijdens de ruilverkaveling werden ook

tunwallen afgegraven. Op de kaart van 1971 is ook voor het eerst te zien dat het perceel de vorm heeft die het vandaag de dag nog heeft. De drinkkuil is op deze kaart niet meer aanwezig. Op de kaart uit 1984 is te zien dat de oostelijke helft van het perceel in gebruik is als akkerland (afb.7). De westelijke helft wordt gebruikt als weidegrond, het gaat hierbij om twee percelen die worden gescheiden door een tuunwal. Het akkerland en weidegrond zijn gescheiden door een sloot. Op de kaart uit 1994 is te zien dat de percelen zijn samengevoegd tot één perceel. De sloot is gedempt en de tuunwal is verdwenen.

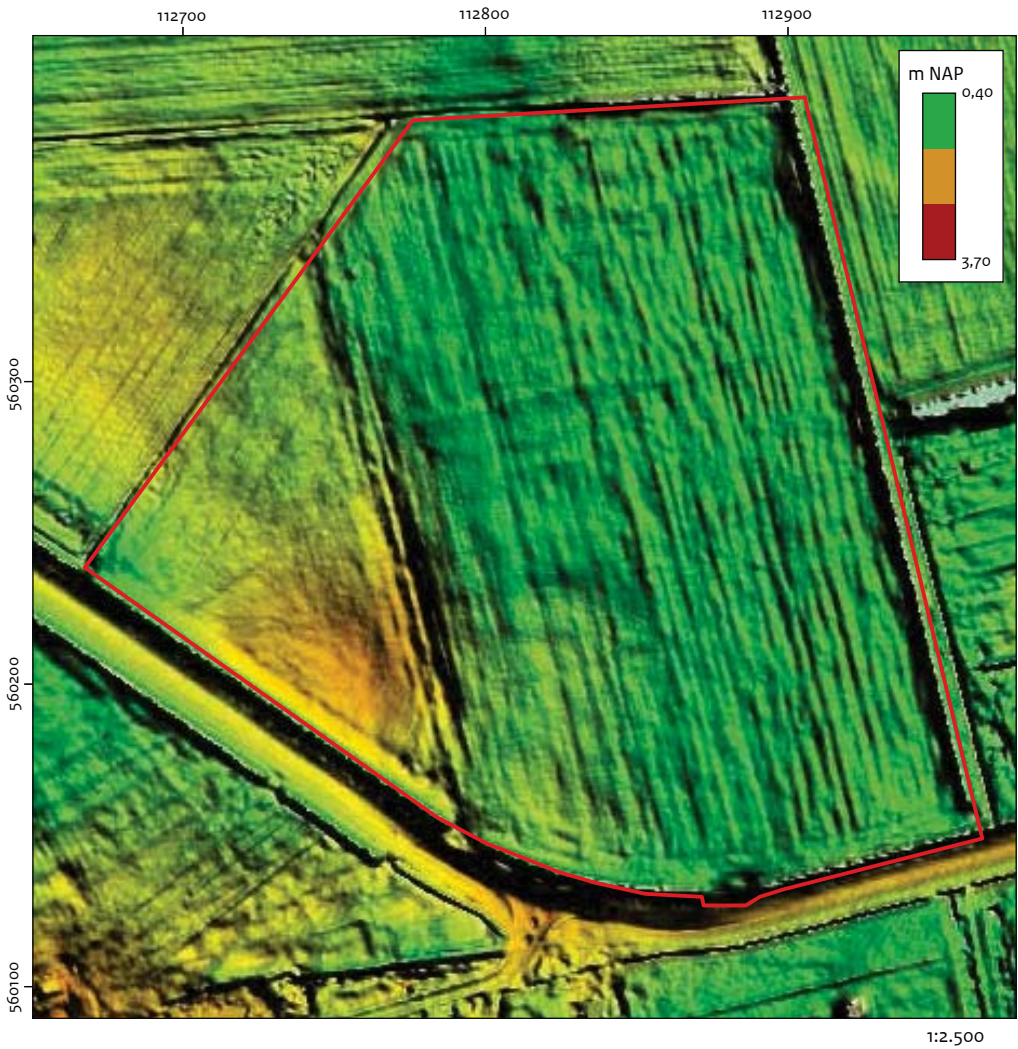
Op een luchtfoto uit 2005 is een rechthoek op het perceel zichtbaar (afb. 8). Dezelfde rechthoek is, hoewel minder duidelijk, ook op AHN 2-beelden zichtbaar (afb. 9). De rechthoek is ca. 50 x 100 m en heeft afgeronde hoeken en een lijn loopt vanaf de rechthoek naar het zuidoosten. Het fenomeen heeft hierdoor de vorm van een hoekige Q. Het is onduidelijk hoe deze vorm is ontstaan. Het kan zijn dat het een restant is van de negentiende-eeuwse of vroeg twintigste-eeuwse huisplaats en erf. Een andere mogelijkheid is dat het sporen zijn van drainage of rijden met landbouwmachines op het terrein.

¹⁹ Deze paragraaf is deels ontleend aan Bruinink 2014.

²⁰ Drinkkuilen (of drinkkolken) werden aangelegd om zoet drinkwater op te vangen. Op het oude land van Texel werken deze kuilen zeer goed omdat het regenwater stagneert op de keileem-ondergrond (Kloosterhuis 1986, 43).

Afb. 8 Luchtfoto uit 2005 met een duidelijke rechthoekige vorm op het beschermd terrein. In het blauw is de locatie van de negentiende eeuwse bebouwing aangegeven (bron www.PDOK.nl).

□ Onderzoeksgebied

Afb. 9 Het AHN2 beeld van de onderzoekslocatie.

2.5 Gespecificeerde archeologische verwachting

Algemeen

In het onderzoeksgebied worden resten van een late ijzertijd tot en met vroeg-Romeinse nederzetting (onbepaald) verwacht. Ook is de kans op aanwezigheid van een huisplaats uit de negentiende eeuw aanwezig. De verwachtingen zijn gebaseerd op informatie uit ARCHIS, Livelink en het veldonderzoek door de RCE uit oktober 2014.

Complextype

Het complextype van het monument is bewoning onbepaald (ABR code: BEWV, voorheen nederzetting onbepaald, NX).

Datering

De cultuurlaag is aan de hand van het aardewerk ruim gedateerd tussen 800 voor Chr. en 200 na Chr. Mogelijk bevinden zich op het terrein ook resten van een huisplaats en erf uit de negentiende eeuw.

Omvang

De omvang van de nederzetting is nog niet (op een betrouwbare wijze) bepaald en het bepalen hiervan is het hoofddoel van het karterend booronderzoek.

Diepteligging

De nederzettingssporen en de cultuurlaag worden tussen 0,4 en 1 m – mv verwacht. In de lagere delen worden geen nederzettingssporen verwacht, maar hier kan tijdens de bewoning wel materiaal (afval) gedumpt zijn. Aan het oppervlak kan (post)midleeeuws aardewerk verwacht worden.

Locatie

Nederzettingssporen en de cultuurlaag komen hoogstwaarschijnlijk alleen voor op de hoogste delen van het dekzand, in het zuidwestelijk deel van het onderzoeksgebied (afb. 5).

Uiterlijke kenmerken

In een archeologische laag zijn fragmenten handgevormd aardewerk, houtskool en verbrande leem gevonden tijdens het verkennend booronderzoek en verwacht wordt dat deze ook worden gevonden tijdens het karterend booronderzoek. Ook kunnen botfragmenten en, zeker in de diepere delen, paleobotanische resten verwacht worden. Vanwege de dikte van de cultuurlaag en de grootte van de fragmenten aardewerk die op het oppervlak zijn aangetroffen, wordt een hoge dichtheid aan archeologische vondsten verwacht.²¹

Mogelijke verstoringen

Omdat de nederzetting deels is afgedekt door mariene afzettingen, en hierdoor wordt beschermd tegen reguliere grondbewerkingen, is de gaafheid waarschijnlijk hoog. Vanwege het ontbreken van onderzoek naar de conservering van archeologische resten is hierover nog niets te zeggen.

De nederzetting zal mogelijk verstoord zijn door de aanleg van de negentiende tot vroeg twintigste eeuwse huisplaats en het graven van de sloten. Bij de ruilverkaveling in de jaren zestig van de twintigste eeuw kan de bovengrond ook plaatselijk zijn verstoord door het weggraven van de tuunwallen, de aanleg van de Kleiweg en dempen van sloten en de drinkkuil.

Naast deze relatief grootschalige verstoringen zijn er ook verstoringen die optreden door landgebruik. Het egaliseren van het perceel met een kilverbord na de aardappelooft in 2014, waarbij een hoge kop van ca. 30 x 30 m in het terrein werd aangetast, was voor de RCE aanleiding om op het perceel onderzoek te doen (zie hoofdstuk 1). Door het egaliseren van het perceel werd de hoge kop ca. 15 cm lager.²²

²¹ De Kort 2014.

²² De Kort 2014.

Doelstelling

Doel van het booronderzoek is om een beter beeld te verkrijgen van de aard, diepteligging en verspreiding van de in de ondergrond aanwezige cultuurlaag. Op basis van de onderzoeksresultaten wordt bepaald of de huidige begrenzing van het monument correct is, dan wel aangepast dient te worden.

Voor het karterend booronderzoek is een plan van aanpak opgesteld.²³

Onderzoeksvragen

- Wat is de aard, datering en ruimtelijke verspreiding van de archeologische resten?
- Kunnen de resten geïnterpreteerd worden als terp?
- Wat is de diepteligging (boven- en onderkant in cm ten opzichte van maaiveld en NAP) van deze archeologische resten?
- Komt de lithologische opbouw van de bodem en de dikte van het kleisediment dat de nederzettingssporen afdekt overeen met de resultaten van het schade-vaststellend onderzoek?
- Is het aan de hand van de door middel van boringen vastgestelde ruimtelijke verspreiding van de archeologische resten mogelijk om het archeologische monument te verkleinen?
- Zo ja, waar moet de grens van het monument dan liggen en hoe wordt deze keuze gemotiveerd?

²³ Van der Heiden, Feiken & Roorda 2014.

4 Onderzoeksmethode

Booronderzoek

Tijdens het schadevaststellend onderzoek dat in oktober 2014 is uitgevoerd, zijn alleen daar boringen gezet waar werd vermoed dat er schade was toegebracht aan het monument.²⁴ In het hierop volgende, karterende onderzoek, is dit uitgebreid met een 25 x 30 m grid over het gehele monumententerrein (afb. 10). Daar waar de nieuwe boorpunten samenvallen met de oude worden de gegevens van het onderzoek uit oktober 2014 gebruikt en is niet opnieuw geboord.

De boringen zijn minimaal tot in de natuurlijke, pleistocene ondergrond gezet. In het oosten van het terrein zijn de boringen dieper gezet, omdat de pleistocene ondergrond hier dieper ligt. Boorbeschrijvingen, vondstverzameling en monsternamen

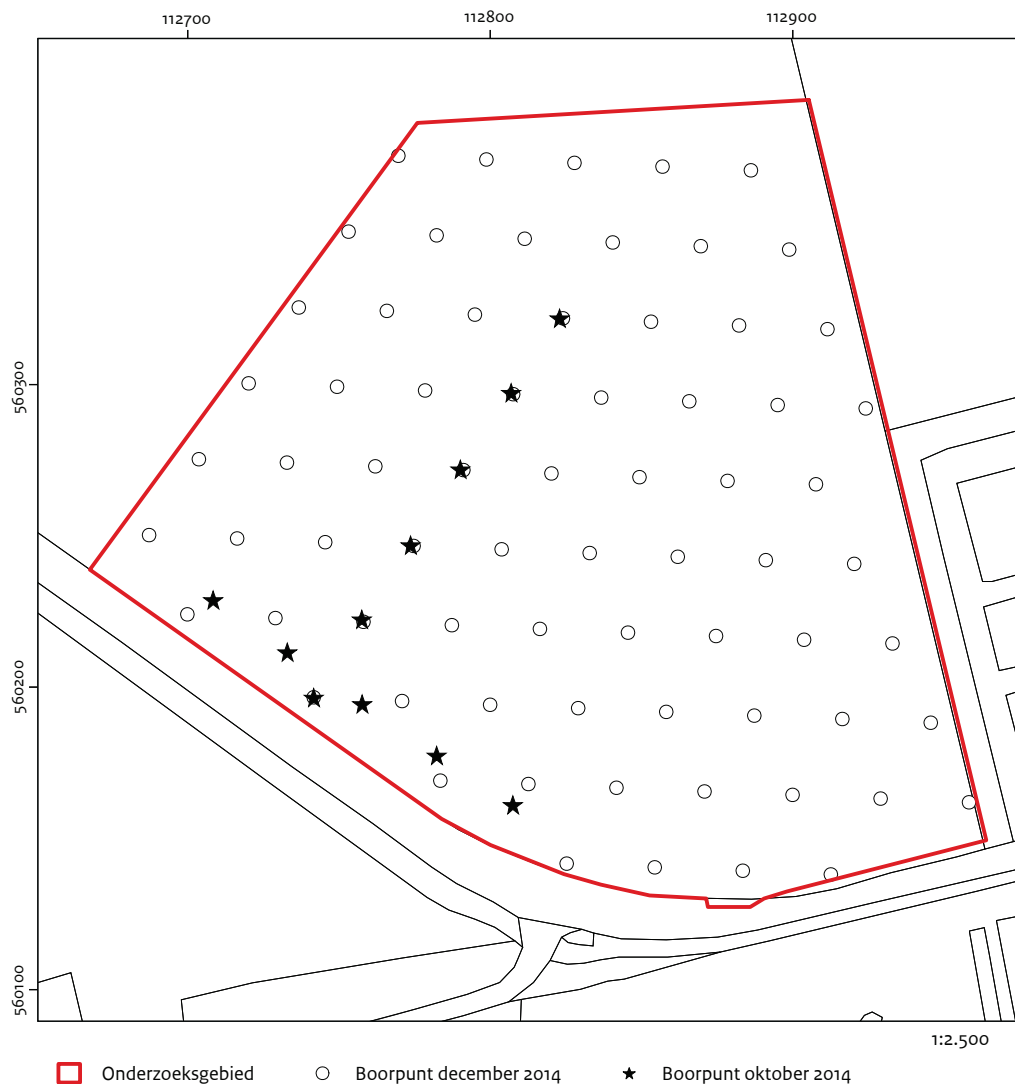
Alle boringen zijn beschreven volgens de NEN-norm der bodemkunde (NEN 5104). De boorkernen zijn in het veld macroscopisch

onderzocht op het voorkomen van vondstmateriaal. Al het materiaal is geregistreerd en verzameld. De methode boren heeft echter beperkingen voor het karteren van vindplaatsen. Wanneer een duidelijke archeologische laag ontbreekt, is de kans op het aantreffen van archeologische resten in de boor een stuk lager. Op deze locaties kunnen eventueel zeefmonsters genomen worden voor klein vondstmateriaal. De monsters worden met behulp van de megaboor genomen. In ieder geval uit de archeologische laag, maar mogelijk ook uit andere kansrijke contexten, kan een botanisch monster genomen worden.

Veldkartering

Op de boorlocaties (punten) is het oppervlak in een straal van 1 meter onderzocht op vondstmateriaal. De aanwezigheid van vondstmateriaal op het oppervlak is een indicator voor de verstoring van de archeologische laag.

²⁴ De Kort 2014.

Afb. 10 Boorpunten van het schadevaststellend onderzoek en het karterend onderzoek.

5 Onderzoeksresultaten

5.1 Booronderzoek

In totaal zijn er 71 boringen gezet, verspreid over het terrein in een grid van 25 x 30 m (afb. 11). De boringen laten een redelijk consistente bodemopbouw zien met duidelijke verschillen tussen voornamelijk de oost- en westzijde van het terrein.²⁵

Opbouw van het onderzoeksgebied

Uit het booronderzoek blijkt dat het onderzoeksgebied de volgende opbouw van onder

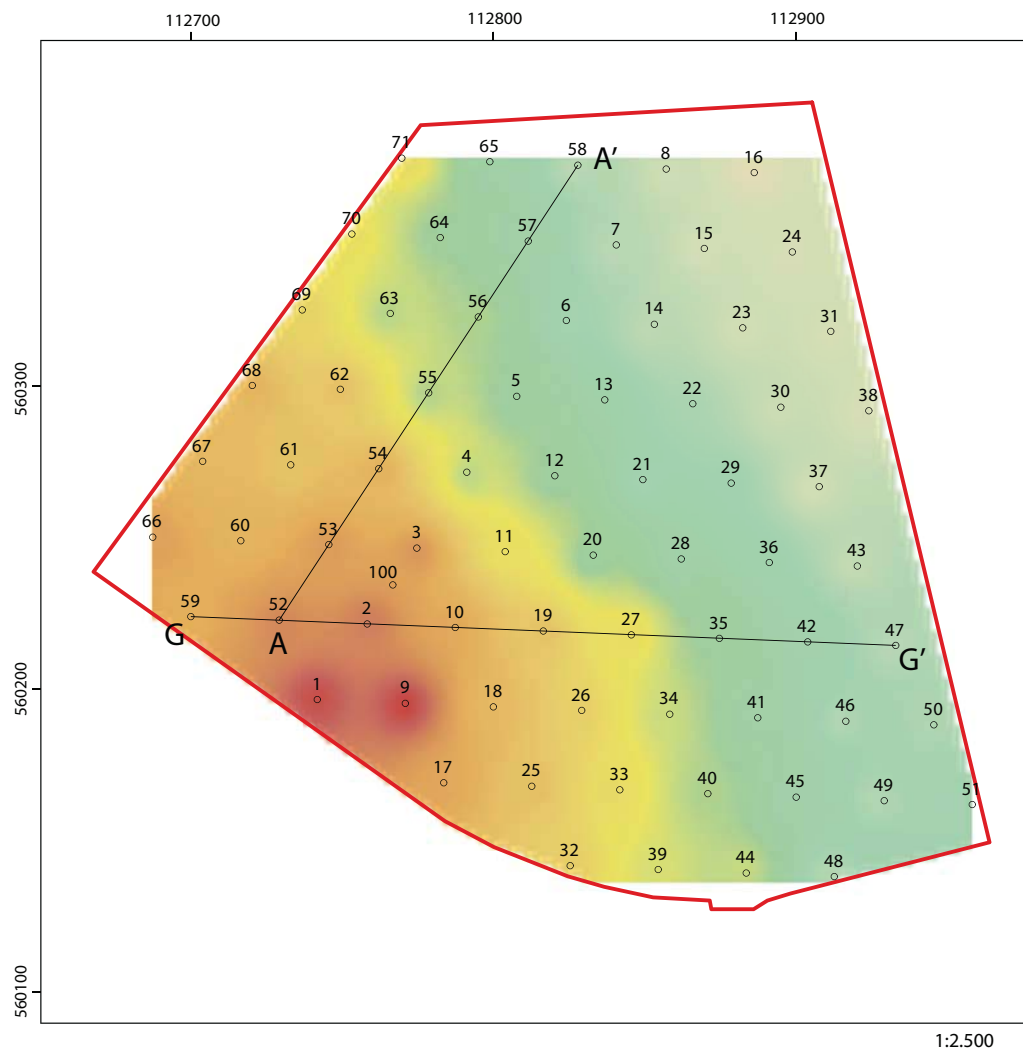
naar boven (van oud naar jong) heeft: keileem, met daarboven pleistoceen dekzand. In het oostelijk deel van het onderzoeksgebied is het dekzand afgedekt met mariene afzettingen en duinafzettingen. Vrijwel overal is een bouwvoor aanwezig van 20 tot 30 cm dik.

Keileemafzettingen

De natuurlijke ondergrond op zeer diep niveau bestaat uit groengrijze keileem.

Dit keileem bestaat uit zwak zandige klei met wat grind en veel ijzervlekken.

Dit pakket is in boring 37 en 42 tussen 1,4 m en 1,5 m – NAP aangeboord (1,7 m – mv). Het

²⁵ De afzonderlijke boorbeschrijvingen zijn bij de digitale versie van dit rapport bijgesloten. Tevens zijn ze raadpleegbaar via het e-depot DANS EASY.

Afb. 11 Boorpuntenkaart en profiellijnen en de maaiveldhoogte als ondergrond.

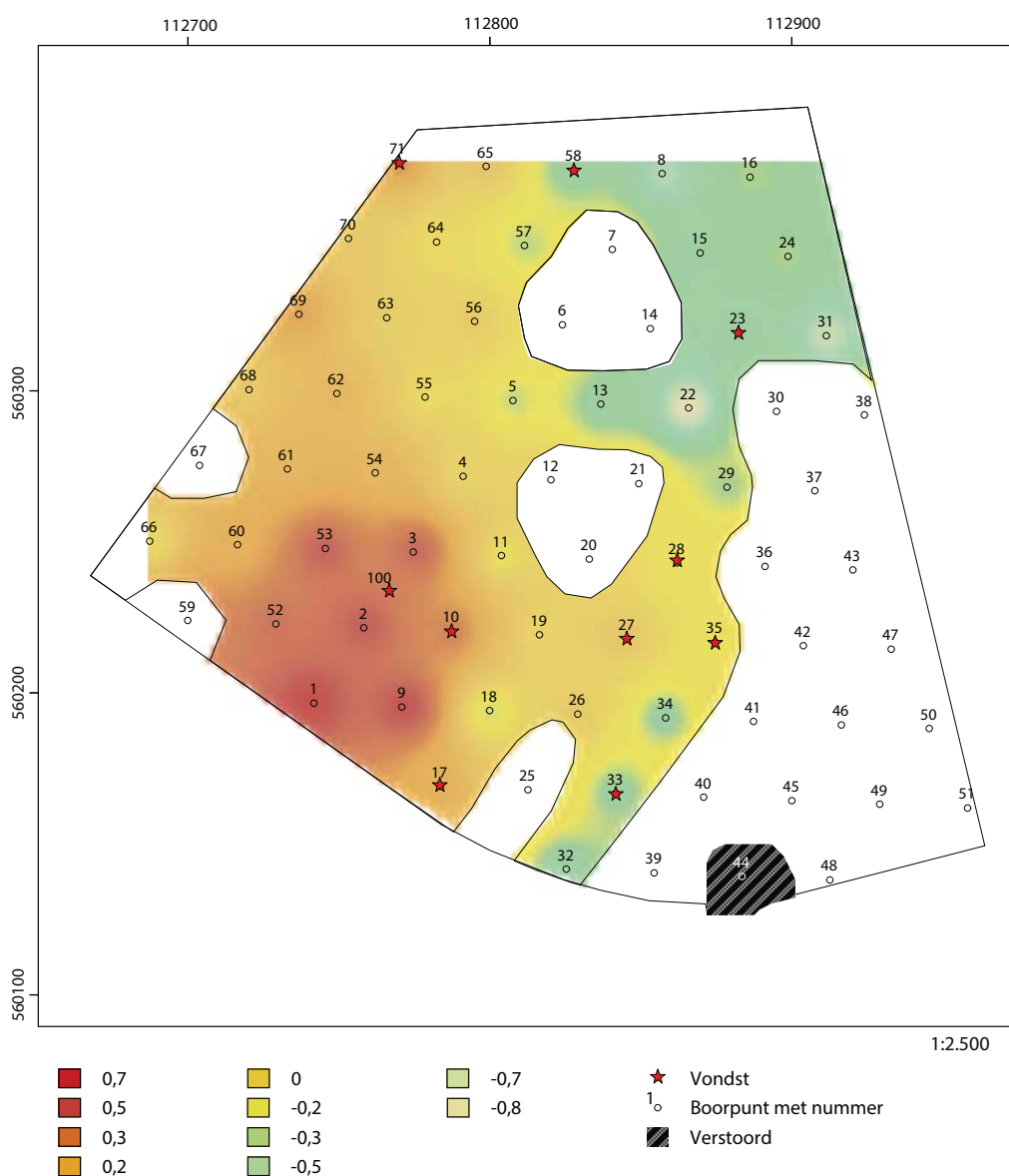
keileem duikt waarschijnlijk weg naar het oosten, maar werd verder niet aangetroffen in de boringen.

Dekzandafzettingen

In het hele onderzoeksgebied werd in de boringen pleistoceen dekzand aangeboord. Het moedermateriaal (C-horizont) van het zandpakket bestaat uit zwak siltig, licht bruingeel zand met veel ijzervlekken en soms ijzerconcreties. Vooral in het westelijk deel van het onderzoeksgebied worden in het dekzand veel ijzervlekken en ijzerconcreties aangetroffen. Waarschijnlijk zijn de ijzervlekken en ijzerconcre-

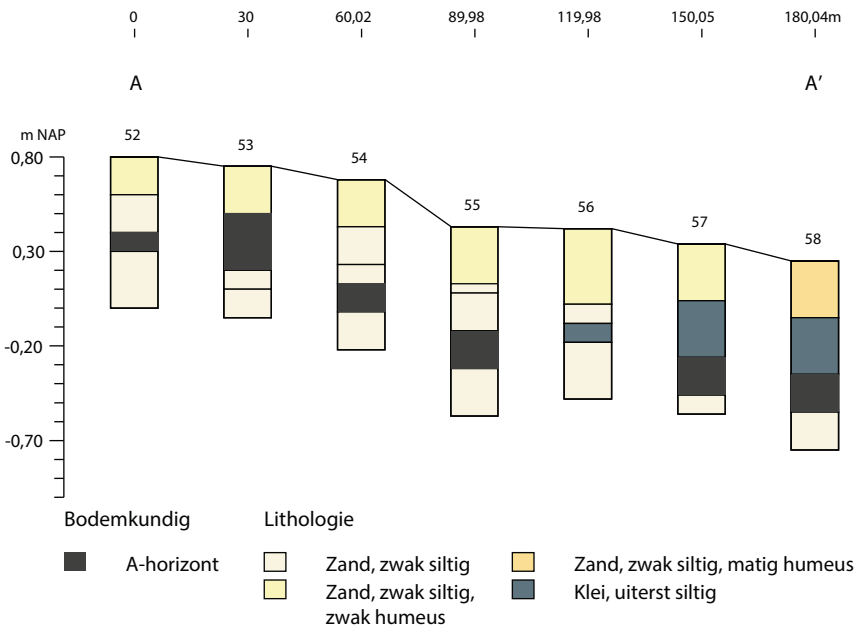
ties en de veenlaagjes het resultaat van opwellend grondwater (kwelwater). Dit (zoete) kwelwater is afkomstig van de keileemhoogte van Den Hoorn.²⁶ Het regenwater zakt op en rond de keileemhoogte in de bodem, maar kan door het keileem niet erg diep doordringen, zoekt dan de weg van de minste weerstand en komt dan aan de voet van de keileemhoogte als kwelwater aan het oppervlak.

Een E- en/of B-horizont is in één derde van de boringen vastgesteld. Op het oostelijke deel van het terrein na, is wel in vrijwel alle boringen een A-horizont aangetroffen. Deze bestaat uit bruin

Afb. 12 verspreiding en hoogte A horizont in m t.o.v. NAP.

²⁶ Kloosterhuis 1986, 78.

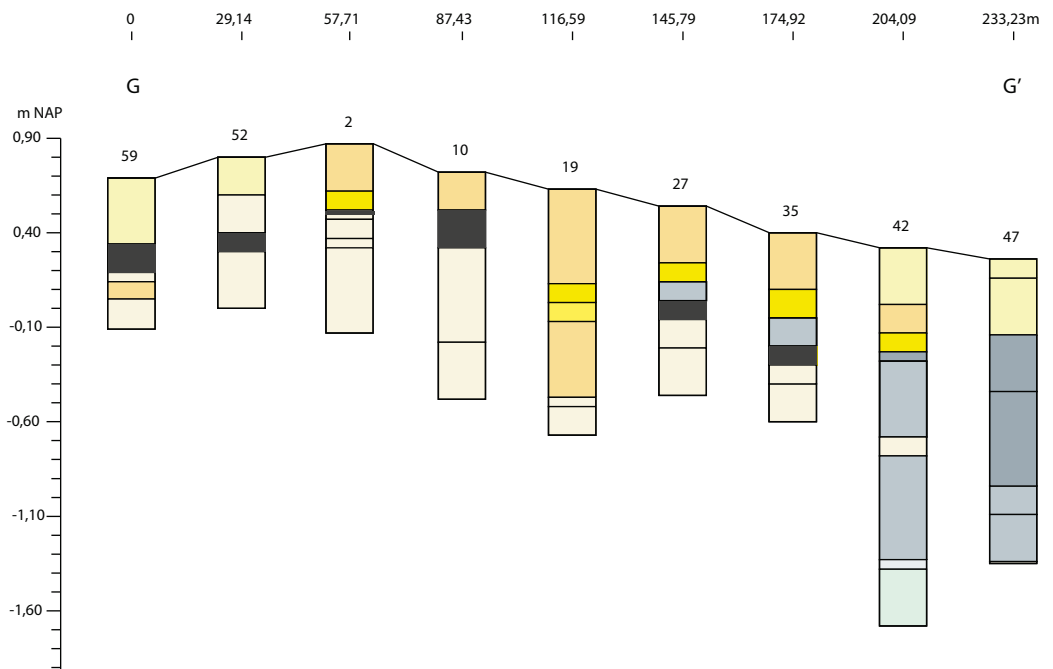

Afb. 13 Lithologisch/bodemkundig profiel boringen 52-58: A-A'.

tot donkerbruin of donkergrijs, humeus zand. In deze A-horizont zijn regelmatig fragmenten aardewerk aangetroffen (afb. 12).

De hoogte van de top van de A-horizont verschilt sterk en ligt tussen 0,7 m NAP tot 0,8 m – NAP (afb. 11). De horizont ligt het hoogste in het zuiden en westen en daalt naar het noorden en oosten toe. Geheel in het oosten is de horizont niet meer waargenomen.

Deze horizont is op basis van de regelmatige aanwezigheid van archeologische indicatoren als aardewerk en houtskool geïnterpreteerd als een cultuurlaag. De laag is tussen de 10 en 40 cm dik en bestaat uit matig siltig, grijs zand. Het zand is soms zwak humeus en bevat over het algemeen veel ijzervlekken en ook concreties. De bovenkant van deze laag zal bij benadering de hoogte van het toenmalige maaiveld geweest zijn. Het hoogteverschil in de A-horizont toont overeenkomsten met het huidige reliëf van het terrein.

Afb. 14 Lithologisch/bodemkundig profiel boringen 59-47 G-G'.

Mariene afzettingen

Zoals vermeld is er in het oosten geen sprake van een A-horizont. Hier zijn dikke pakketten van slappe klei aangeboord. De klei is vanaf ca. 0,1 m - NAP tot een diepte van 1,5 m - NAP waargenomen (ca. 1,4 tot 1,9 m - mv) (afb. 14 en 15). Het pakket klei bevat bovenin dunne zandlagen, in enkele boringen bestaan de bovenste pakketten zelfs uit zand met kleilagen (o.a. boring 42). Onderin is er veel minder zand aanwezig. In boring 30 is onder de klei op 1,4 m - NAP een 20 cm dikke, sterk kleiige veenvulling gelegen. De verspreiding van de klei loopt tot halverwege het onderzoeksterrein (afb. 16). In het midden en westen is dit geen dik, slap kleipakket meer, maar slechts enkele decimeters dik en meer compact. De klei dekt hier ook de aanwezige A horizon in het dekzand af. Het pakket klei wordt geïnterpreteerd als mariene afzettingen, gevormd door een mariene geul die zich in het oostelijk deel van het onderzoeksgebied heeft ingesneden. Dit moet tussen

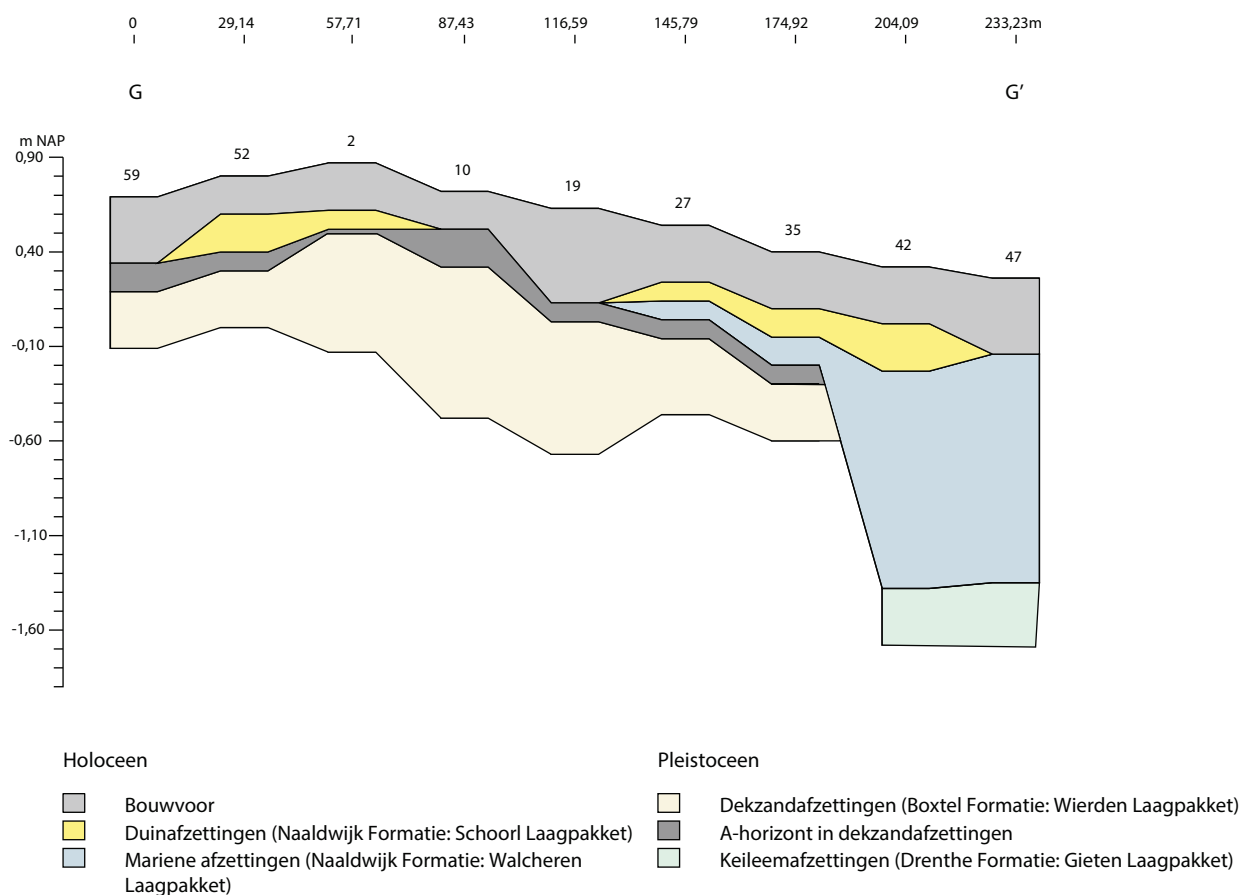
de achtste (vorming voorloper van het Marsdiep) en de veertiende eeuw (inpoldering van het gebied direct ten zuiden van het monument) zijn gebeurd.

Duinafzettingen

Boven zowel het dekzand als de daarnaast en erop gelegen mariene afzettingen ligt een pakket van matig siltig, lichtbruin tot lichtgrijs zand. Het pakket is ca. 20 cm dik en ligt direct onder de bouwvoor. Dit zandpakket van matig fijn zand wordt geïnterpreteerd als recente duin-afzettingen.

Erosie en verstoringen van de ondergrond

De A-horizont in het dekzand verschilt sterk in dikte en is tussen 10 en 40 cm dik. In sommige gevallen is het duidelijk dat de laag deels verstoord of geërodeerd is. Voor de oostelijke boringen geldt dat het ontbreken van de A-horizont te verklaren is door erosie processen door of vanuit de ingesneden geul (vergelijk

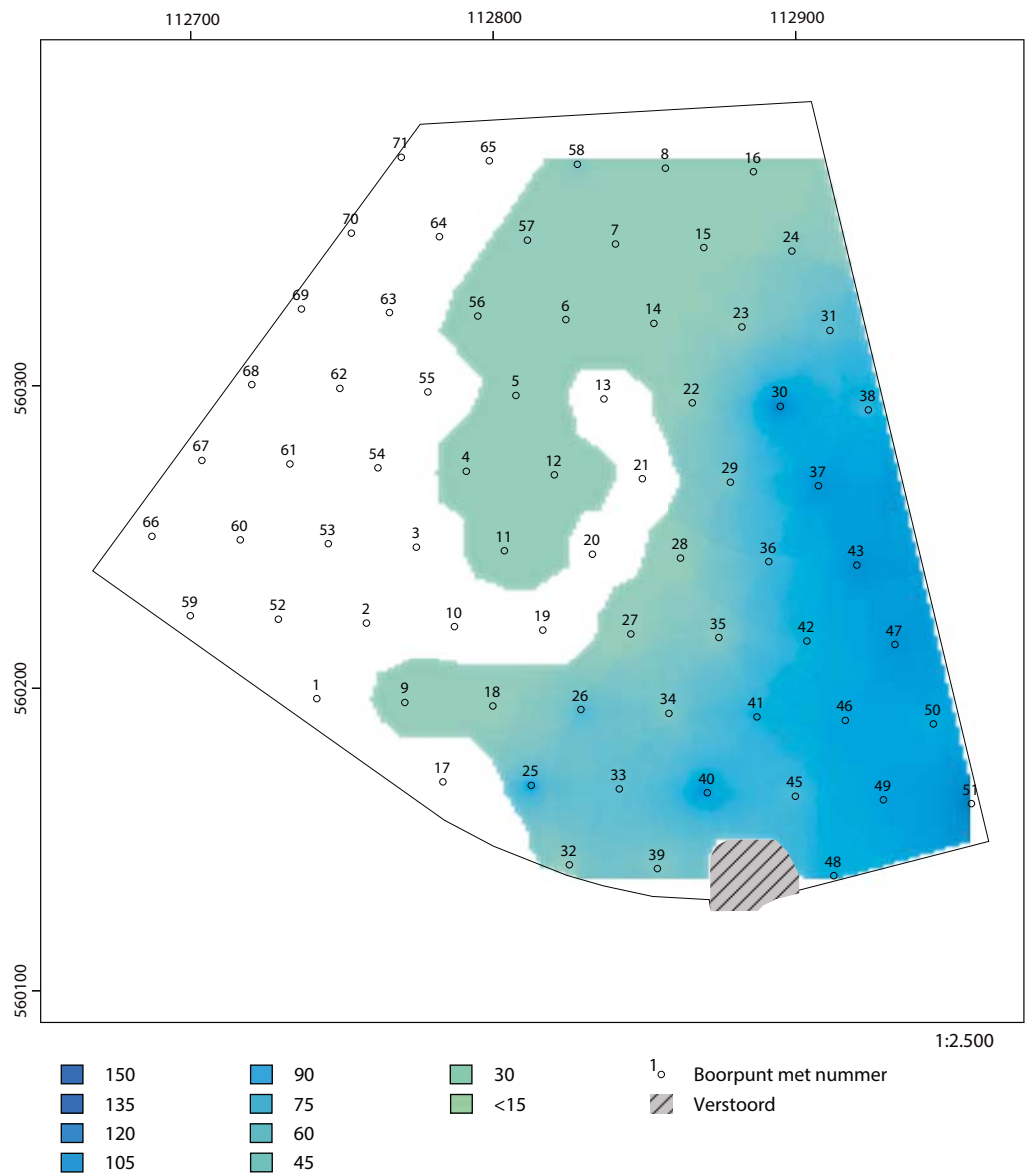
Afb. 15 Geologisch profiel boringen 59-47 G-G'.

afb. 12 en afb. 16). De A-horizont in de boringen 52 en 13 is deels opgenomen in de bouwvoor, te zien aan de rommelige structuur van de horizont ter plaatse. In boring 21 is een gedempte sloot aangeboord. De sloot reikt tot 1,21 m - NAP en heeft alle sporen van bodemvorming in het pleistocene zand vergraven. De sloot zal verband houden met een oudere perceelsindeling. Ook in boring 44 ontbreekt de horizont, maar is puin en mortel aangetroffen. De boring stuitte op 1 m - mv op ondoordringbaar puin. De grond is minimaal tot deze diepte recentelijk verstoord. De verstoring hangt samen met de ingang tot het veld ter hoogte van het boorpunt. In de loop

der jaren zal hier keer op keer verharding in de vorm van los puin zijn aangebracht. Op een aantal plaatsen is niet met zekerheid te zeggen waarom de horizont ontbreekt (boringen 6, 7, 12 t/m 20, 25, 59 en 67), maar vermoed wordt dat deze in recente tijden verstoord is geraakt.

Bouwvoor

Vrijwel overal is een bouwvoor aanwezig van 20 tot 30 cm dik, van siltig, grijsbruin zand. In het oostelijke deel van het terrein ligt op deze bouwvoor her en der nog een ca. 10 cm dikke recente laag van bruin, los zand en wortels (ten oosten van de lijn boring 47, 49 en 48).

Afb. 16 verspreiding en dikte van het mariene kleipakket in cm.

Het booronderzoek heeft geen aanwijzingen opgeleverd dat resten van de huisplaats uit de nieuwe tijd in de grond aanwezig zijn. Ook kan het booronderzoek geen verklaring geven voor de op de luchtfoto's zichtbare Q-vorm in het onderzoeksgebied.

5.2 Vondsten

In totaal zijn er 169 vondsten gedaan tijdens het booronderzoek en de veldkartering met een totaal gewicht van 1306 gram. Er is vooral aardewerk, baksteen en natuursteen verzameld, maar ook glas en plastic. Naast de 169 vondsten zijn er ook vier grondmonsters genomen ten behoeve van botanisch onderzoek.

Vondsten veldkartering

Het merendeel van het vondstmateriaal is verzameld tijdens de veldkartering, waarbij rondom de boring het oppervlakte in een straal van 1 meter is afgezocht op vondstmateriaal. Al vrij snel viel het op hoe heterogeen het verzamelde materiaal was. Uit vrijwel elke periode vanaf de late prehistorie lag er vondstmateriaal aan het oppervlak. Een korte inspectie op het hele monumentterrein leerde dat het gehele terrein bezaaid met vondstmateriaal lag. Hiervoor zijn twee mogelijke verklaringen: of het terrein is al ca. twintig eeuwen een druk bezochte en gebruikte plaats, óf het vondstmateriaal is van

elders aangevoerd. Na enig rondvragen bij gebruikers en bewoners bleek het laatste het geval. Aan het einde van de twintigste eeuw is hier ter plaatse grond opgebracht. De herkomst van de grond, en dus van al het vondstmateriaal, is niet te achterhalen. Besloten werd om de veldkartering achterwege te laten omdat het vondstmateriaal ons niets zou leren over het archeologische rijksmonument in de ondergrond. Op basis van het aardewerk wordt het materiaal tussen de tweede en derde eeuw n.Chr. en zeer recent (na 1950) gedateerd.

Tabel 1 Vondsten gedaan tijdens de veldkartering

Categorie	Aantal	Gewicht
Aardewerk	27	259
Aardewerk handgevoerd	8	52
Aardewerk gedraaid	5	24
Baksteen	23	326
Glas	4	5
Steen	53	557
Totaal	120	1223

Vondsten booronderzoek

Uit de boorkernen is relatief veel vondstmateriaal verzameld: 49 vondsten met een totaalgewicht van 83 gram. Zonder uitzondering komt het materiaal uit de cultuurlaag.

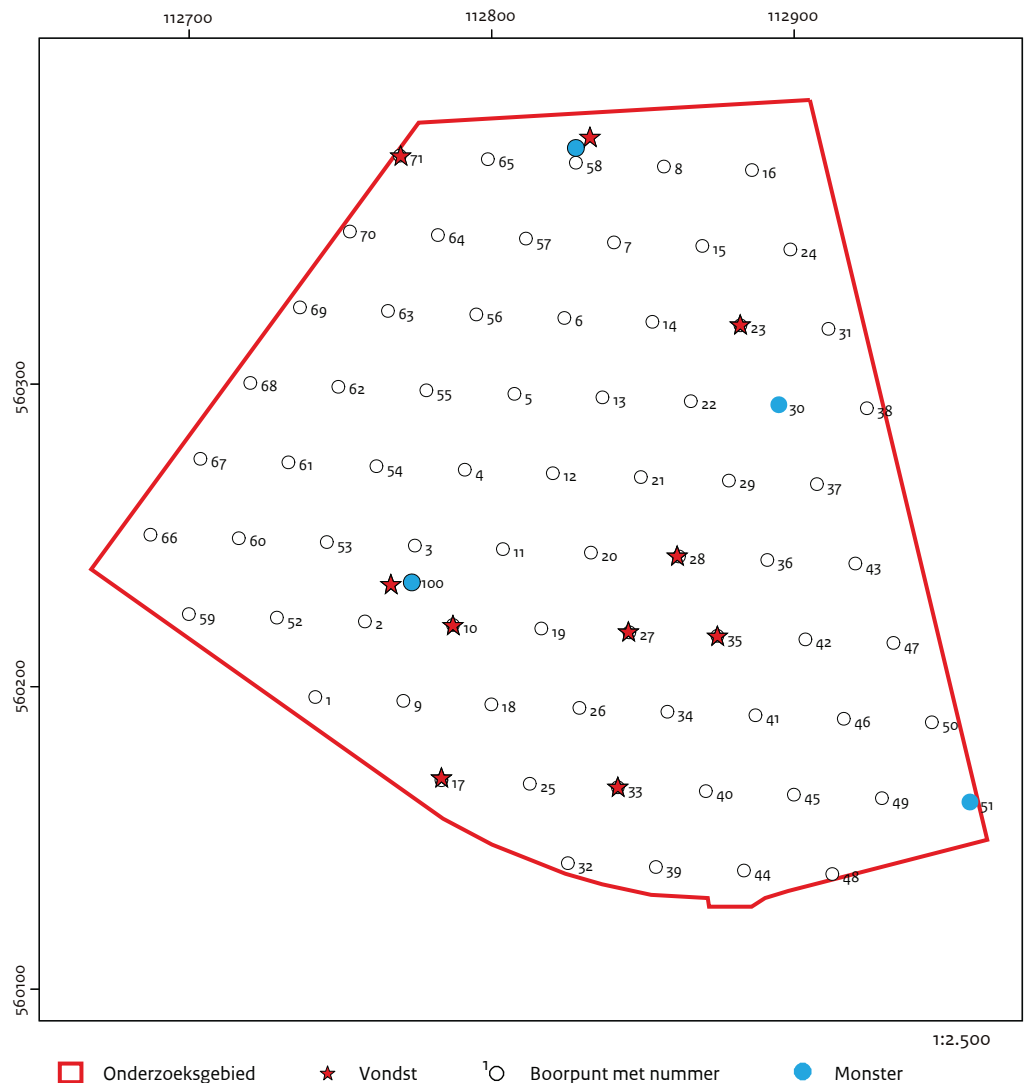
Tabel 2 Vondstmateriaal uit boorkernen (determinatie Dr. E. Taayke)

Vnr.	Categorie	Aantal	Gewicht	Boornr	Magering	Datering
53	overig	2	1	10		
54	aardewerk handgevoerd	2	3	100	organisch	
55	aardewerk handgevoerd	23	44	100	organisch, dikwandig	Romeinse tijd?
56	aardewerk handgevoerd	9	19	100	organisch	Romeinse tijd?
66	aardewerk	1	1	17	gruis	
67	aardewerk handgevoerd	2	3	23	organisch	
68	aardewerk handgevoerd	1	7	28	steengruis	ijzertijd?
69	aardewerk	1	1	27		
70	houtschool	6	3	33		
71	aardewerk handgevoerd	2	1	35		
	totaal	49	83			

Het materiaal is zeer slecht geconserveerd: de al kleine fragmenten aardewerk vallen bijna uit elkaar. Het aardewerk bestaat uit terpaardewerk en de dateringen van het materiaal lopen uiteen van ijzertijd tot en met Romeinse tijd (tabel 2). De vondsten zijn verspreid over het onderzoeksgebied gevonden, maar niet in het (zuid)oosten van het onderzoeksterrein (afb. 17). Dit kan verklaard worden door de aanwezigheid van een recentere geul op deze plek (zie paragraaf 5.1). De verspreiding van de archeologische laag over het onderzoeksterrein gaf geen aanleiding om zeefmonsters te nemen. Wel zijn er vier monsters voor botanisch onderzoek genomen (zie paragraaf 5.3).

5.3 Resultaten archeobotanisch onderzoek

Tijdens het onderzoek zijn vier grondmonsters genomen ten behoeve van botanisch onderzoek (tabel 3). Vondstnummers 59 en 60, afkomstig uit de geul, zijn geselecteerd. De geul dateert van ver na de bewoning op de vindplaats. Over de exacte genese, maar vooral over het tijdstip en wijze van verlanden is niets bekend. De eventueel hierin aangetroffen resten dragen niet bij aan een beter begrip van de vindplaats zelf. Vondstnummers 57 en 58 zijn geselecteerd voor nader botanisch onderzoek.

Afb. 17 Locaties van boorvondsten (rood = aardewerk, blauw=monster).

Tabel 3 Zeefmonsters

Vnr.	Boornr	Positie boven	Positie onder	Context	Analyse
57	100	50	60	Cultuurlaag	ja
58	58	40	50	Cultuurlaag	ja
59	30	155	175	Geulvulling	nee
60	51	160	180	Geulvulling	nee

In de meeste archeologische opgravingen op de droge Texelse zandgronden is organisch materiaal, waaronder plantenresten, door schimmels en bacteriën geheel verteerd en worden alleen verkolde resten teruggevonden. Alleen in sporen die tot in het grondwater reiken, zoals waterputten, worden ook onverkolde resten aangetroffen. Dergelijke diepreikende sporen zijn tijdens het booronderzoek niet herkend. De verwachting is daarom dat alleen onverkolde plantenresten in de monsters bewaard zouden kunnen zijn gebleven.

Materiaal en methoden

Twee monsters (vnrs. 57 en 58) van de opgeboorde vondstlaag door M. IJzendoorn met leidingwater zijn gezeefd over drie norm-zeven met maaswijdten van 1, 0,5 en 0,25 mm en gedroogd. Alle zeefresiduen van beide monsters zijn volledig doorzocht op aanwezige resten. De analyses zijn door O. Brinkkemper uitgevoerd met een Zeiss Axioskop stereomicroscop (vergroting 5-40x).

Resultaten en discussie

In beide monsters zijn geen onverkolde of verkolde plantenresten aangetroffen, afgezien van een grote hoeveelheid (subrecente) houtresten, hoogstwaarschijnlijk wortelhout.

Waardstelling

Bij waardstellend archeobotanisch onderzoek kunnen twee invalshoeken worden gehanteerd, enerzijds gericht op de conserveringsstaat van de afzonderlijke (onverkolde) zaden per aangetroffen soort of soortengroep, anderzijds gericht op het totaal aantal aangetroffen soorten. Bij beide wordt een klasse-indeling gehanteerd van 1-5, waarbij 1 "slecht" is en 5 "goed/optimaal".²⁷ Aangezien geen botanische resten van betekenis zijn aangetroffen, scoort de vindplaats op beide aspecten de laagste score van 1.

Conclusie

Het archeobotanische onderzoek heeft geen aan de vindplaats te koppelen resten opgeleverd, zowel de conservering als de soortenrijkdom levert daarmee de laagst mogelijke score van 1 op.

²⁷ Brinkkemper 2006.

6 Conclusie

Landschap en bewoning

In de ondergrond bevindt zich een glooiend dekzandlandschap waarin vrijwel overal een A-horizont is waargenomen. In het westelijk deel van het onderzoeksgebied komt dit dekzand aan het oppervlakte.

De dikte van de A-horizont varieert sterk, bevat veel vondstmateriaal en lijkt soms omgewerkt te zijn. Rondom het hoogste deel, in het zuidwestelijke deel van het terrein, is deze horizont het meest uitgesproken wat dikte, donkere kleur en hoeveelheid vondstmateriaal betreft. Maar ook in de lagere delen komt de horizont, inclusief vondstmateriaal voor. De horizont wordt geïnterpreteerd als cultuurlaag en de verspreiding ervan zal grotendeels overeenkomen met de toenmalige nederzetting. De plek van de nederzetting op de dekzandrug zal door de bewoners zijn gekozen omdat het relatief hoog lag en droog was. In de omgeving kon door het kwelwater waarschijnlijk makkelijk drinkwater worden verzameld. Op basis van het vondstmateriaal wordt de vindplaats in de midden-ijzertijd tot en met de Romeinse tijd geplaatst.

Rond 800 n.Chr. ontstaat de voorloper van het Marsdiep. Hierdoor kon zich in het oostelijk deel van het onderzoeksgebied een geul vormen die een kleipakket afzette in het onderzoeksgebied. Hierbij werd (een deel van) de vindplaats ook afgedekt met klei. Een deel van de pleistocene ondergrond in het oostelijk deel van het onderzoeksgebied is door mariene activiteiten verstoord. Aanwijzingen hiervoor zijn het voorkomen van de (diepe) geul en het ontbreken van de A-horizont in het dekzand in dit deel van het onderzoeksgebied.

Van de huisplaats die op de negentiende-eeuwse topografische kaarten staat afgebeeld zijn geen resten aangetroffen. Op het oppervlak is wel vondstmateriaal uit deze periode gevonden, maar dit is zeer waarschijnlijk van elders aangevoerd. Voor het Q-vormige fenomeen dat op luchtfoto's en AHN-beelden

zichtbaar is, kon geen verklaring worden gevonden. Mogelijk is deze negentiende-eeuwse huisplaats de reden waarom het monument plaatselijk als De Terp bekend staat.

Het archeologisch rijksmonument: omvang en diepte archeologie

De omvang van het archeologische rijksmonument beslaat het gehele perceel en beperkt zich dus niet tot de delen waar het dekzand het hoogst is. In de boringen zijn ook in de lage delen van het perceel archeologische resten gevonden. De vindplaats lijkt zich niet verder dan de perceelsgrens naar het noorden, oosten of westen uit te strekken. Het is zeer goed mogelijk dat de vindplaats zich wel naar het zuiden toe doorzet. Hier is geen onderzoek naar verricht, maar de hoge zandrug, waar de vindplaats zich op concentreert, loopt richting het zuiden door.

De cultuurlaag met vondstmateriaal is tussen 10 en 40 cm dik en verkeert, hoewel her en der gehavend, in goede staat. Er zijn geen grondsporen aangetroffen, hetgeen niet verbaast gezien de onderzoeksmethode (boor). Op basis van de (dikke) cultuurlaag en het vondstmateriaal wordt hier een nederzetting verondersteld. Het aardewerk is in een slechte staat. De al kleine fragmenten vallen snel uit elkaar. In twee archeobotanisch onderzochte monsters van de cultuurlaag zijn geen met de nederzettingsresten samenhangende plantenresten gevonden, maar slechts hoogstwaarschijnlijk recent (wortel-) hout.

Onderhavig onderzoek laat zien dat in het oosten van het terrein de eventuele archeologische resten zich dieper bevinden dan elders op het terrein. Hier is een zone aangewezen waar grond voor de vereiste ophoging vandaan gehaald kan worden. De onderzoeksresultaten hebben er toe geleid dat in het najaar van 2015 de zone van 30 x 30 m conform de vergunningvoorwaarden met 15 tot 30 cm grond is opgehoogd (zie detailinzet afb. 18).

Afb. 18 Wederophogingsplan en hoogtemetingen voor en na de ophoging.

7 Onderzoeksvragen

Wat is de aard, datering en ruimtelijke verspreiding van de in de boringen aangetroffen archeologische resten?

Over grote delen van het gehele terrein is een betreden A-horizont aangetroffen. Het natuurlijke bodemprofiel is verrijkt met aardewerk en houtskool. Deze laag wordt geïnterpreteerd als een cultuurlaag, een generieke term voor een (deels) door mensen gevormde laag. Vermoedelijk hangt de genese van de laag samen met de aanwezigheid van een nederzetting en moet het aardewerk en houtskool als nederzettingsafval gezien worden. De cultuurlaag is op het oostelijke deel van het terrein na, vrijwel overal aangetroffen. In twee monsters uit de cultuurlaag zijn geen tot de nederzetting behorende plantenresten aangetroffen. In het oosten van het terrein is in de middeleeuwen een geul ingesneden waarbij de cultuurlaag opgeruimd is (zie afb. 14 en 15).

Het aardewerk is zeer fragmentarisch en in een slechte conditie. Het is in ieder geval handgevoerd en in een reducerend milieu gebakken. Dit soort aardewerk is lokaal eeuwenlang vervaardigd en met het ontbreken van diagnostische randen en/of decoratie is slechts een ruime datering van midden-ijzertijd tot en met de Romeinse tijd te geven.

Kunnen de resten geïnterpreteerd worden als terp?

Nee, er is geen enkele aanwijzing voor een antropogene verhoging in het terrein. De cultuurlaag is een vermenging van de natuurlijke bodem met nederzettingsafval. Het reliëf in het terrein is natuurlijk, het is gevormd door een dekzandrug.

Wat is de diepteligging (boven- en onderkant in cm t.o.v. maaiveld en NAP) van deze archeologische resten?

De cultuurlaag ligt op in het zuiden en westen slechts enkele decimeters onder het maaiveld (direct onder de bouwvoor, vanaf 0,7 m NAP). Meer naar het oosten en noorden toe duikt de laag tot maximaal 1 m – mv (0,8 m – NAP). De dikte van de laag varieert tussen 5 en 50 cm en is gemiddeld 30 cm dik.

Komt de lithologische opbouw van de bodem en de dikte van het kleisediment dat de nederzettingssporen afdekt overeen met de resultaten van het schade-vaststellend onderzoek?

De algemene bodemopbouw komt overeen met de resultaten van het schadevaststellend onderzoek. De afdekkende kleilaag blijkt een grotere variatie te kennen. Het kleipakket dekt niet alle nederzettingssporen af, maar slechts een deel ervan. De klei lijkt vanuit de oostelijk gelegen geul afgezet te zijn op de lagere delen van de nederzetting. De dikte van het kleipakket varieert sterk en wordt dunner naarmate de afstand tot de geul groter wordt (afb. 16)

Is het aan de hand van de d.m.v. boringen vastgestelde ruimtelijke verspreiding van de archeologische resten mogelijk om het archeologische monument te verkleinen?

Het archeologische monument dient niet verkleind te worden. In het zuiden, westen en noorden reikt de archeologische laag vrijwel tot aan de grens van het monument. In het oosten wordt de archeologische laag aangesneden door de geul op ca. 60 m van de grens van het monument. Met de inachtneming van een bufferzone van 50 m rondom de aangetroffen archeologie is hier ook geen reden om het monument te verkleinen.

Zo ja, waar moet de grens van het monument dan liggen en hoe wordt deze keuze gemotiveerd?

Niet van toepassing.

Anoniem, 2004: *Aardkundige monumenten in de provincie Noord-Holland. Bescherming en behoud van het aardkundig erfgoed*, Arnhem.

Bruinink, A., 2014: *Bureauonderzoek naar de archeologische waarde van het beschermde rijksmonument aan de Kleiweg te Texel*, intern document RCE.

Heiden, M.J. van der, H. Feiken & I. Roorda 2014: *Plan van Aanpak booronderzoek Den Hoorn, Texel*, Amersfoort.

Jager, C. de, & W.J. Kikkert 1998: *Van het Clijf tot Den Hoorn, de geschiedenis van het zuiden van Texel, van de oudste tijden tot de verwoesting van Den Hoorn en het ontstaan van Den Hoorn*, Den Burg.

Kloosterhuis, J.L., 1986: *Bodemkaart van Nederland, Blad Texel*. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.

Kort, J.W. de, 2014: *Verslag opname schade Rijksmonumentnummer 46040 (CMA-nummer 09B-024)*, intern rapport RCE.

Vos, P., & S. de Vries 2013: *2e generatie palaeogeografische kaarten van Nederland (versie 2.0)*. Deltares, Utrecht. (op 7-11-2014 bekeken via www.archeologiein nederland.nl).

Woltering, P.J., 1979: *Occupation History of Texel, II The Archaeological Survey: Preliminary Report*, *Berichten ROB* 29, 7-113.

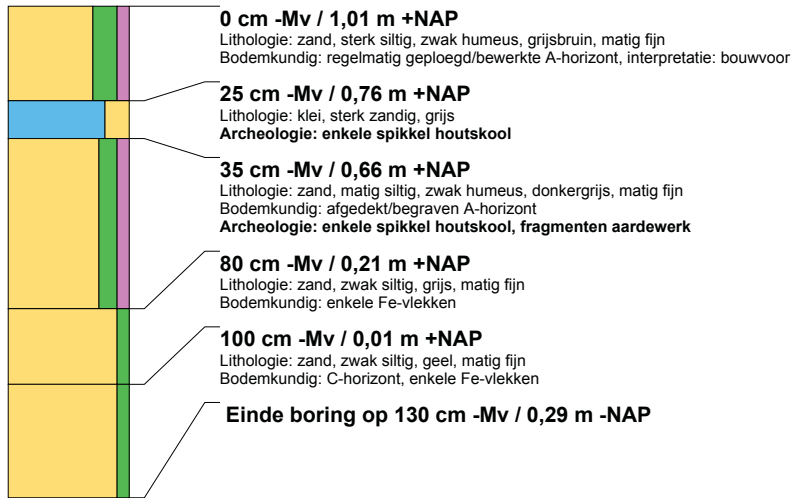
Woltering, P.J., 2000: *The Archaeology of Texel. Four Studies on Settlement and Landscape (1350 BC – AD 1500)*. Proefschrift Vrije Universiteit Amsterdam.

Woltering, P.J., & M. Rappol 1994: *Excursie A. Texel*, in: M. Rappol & C.M. Soonius (red.), *In de bodem van Noord-Holland. Geologie en archeologie*, Amsterdam, 250-257.

Bijlage 1

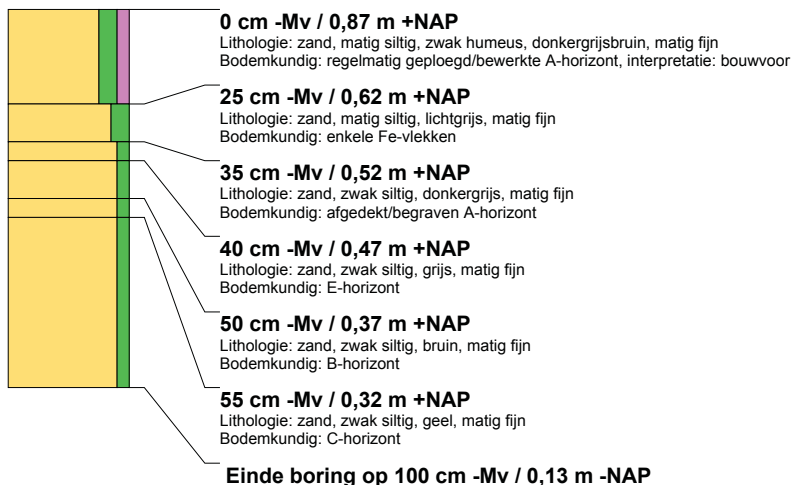
boring: TEK14B-1

beschrijver: JWK, datum: 2-10-2014, X: 112.741,72, Y: 560.196,53, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9D, hoogte: 1,01, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: akker, vondstzichtbaarheid: goed, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

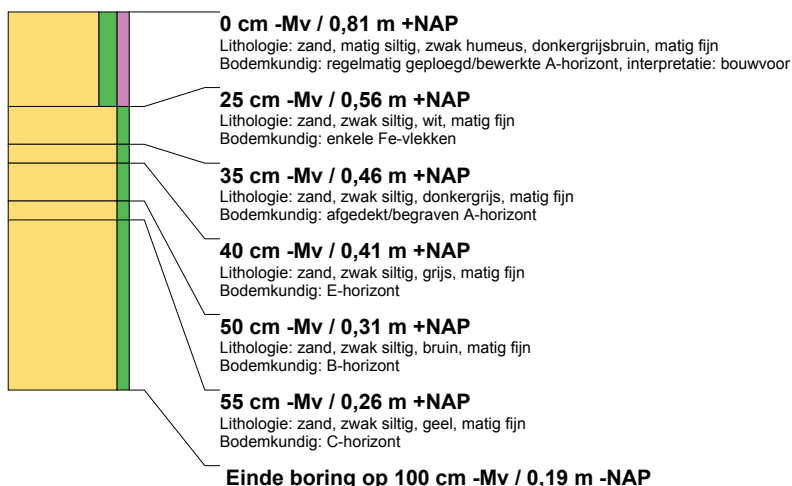
boring: TEK14B-2

beschrijver: JWK, datum: 2-10-2014, X: 112.757,63, Y: 560.222,44, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9D, hoogte: 0,87, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: akker, vondstzichtbaarheid: goed, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

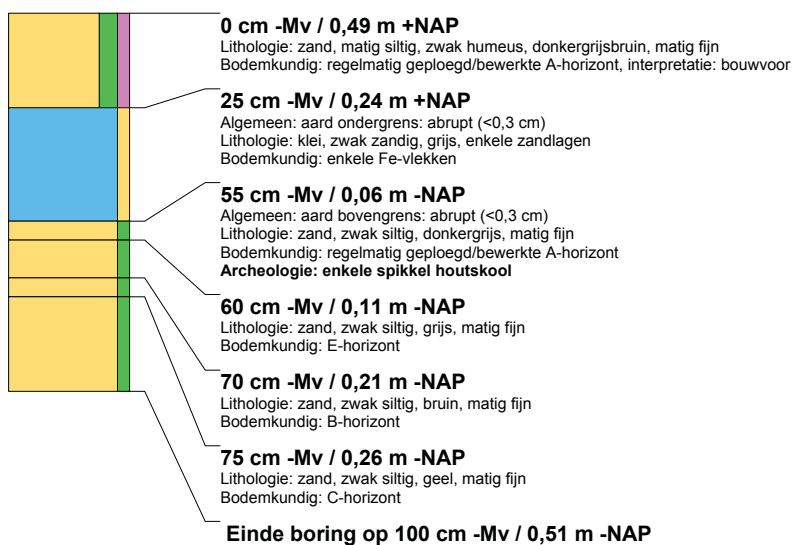
boring: TEK14B-3

beschrijver: JWK, datum: 2-10-2014, X: 112.773,74, Y: 560.246,98, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9D, hoogte: 0,81, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: akker, vondstzichtbaarheid: goed, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

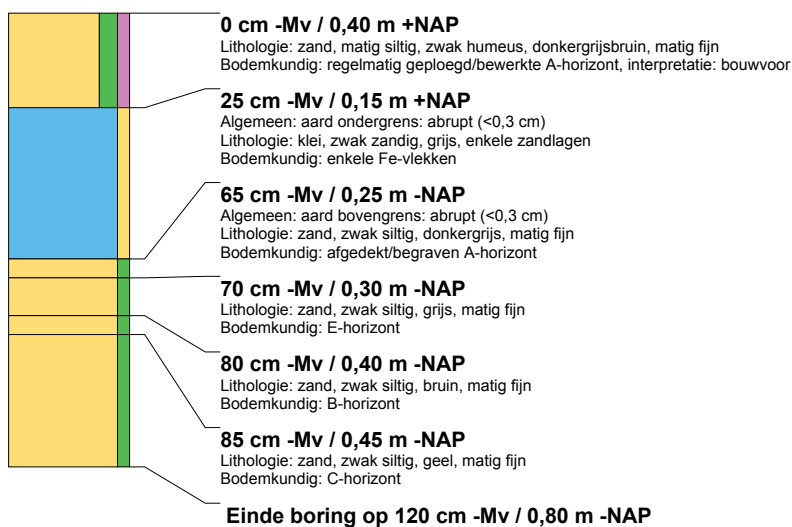

boring: TEK14B-4

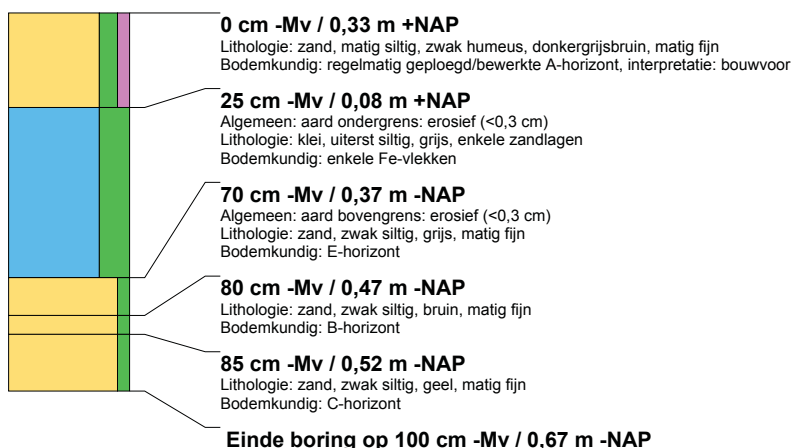
beschrijver: JWK, datum: 2-10-2014, X: 112.790,11, Y: 560.272,03, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9D, hoogte: 0,49, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: akker, vondstzichtbaarheid: goed, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

boring: TEK14B-5

beschrijver: JWK, datum: 2-10-2014, X: 112.807,01, Y: 560.297,33, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9D, hoogte: 0,40, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: akker, vondstzichtbaarheid: goed, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

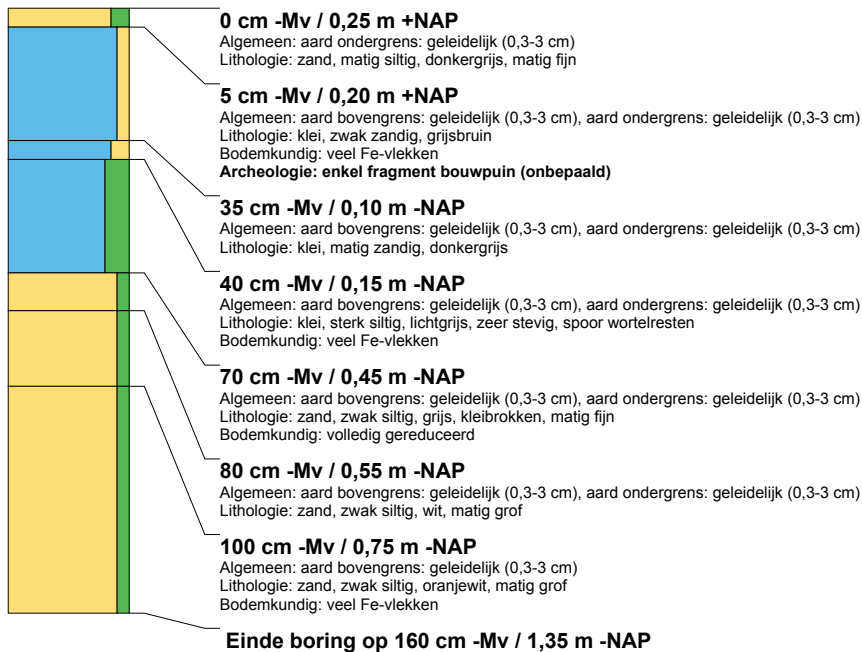
boring: TEK14B-6

beschrijver: JWK, datum: 2-10-2014, X: 112.823,01, Y: 560.321,93, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9D, hoogte: 0,33, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: akker, vondstzichtbaarheid: goed, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

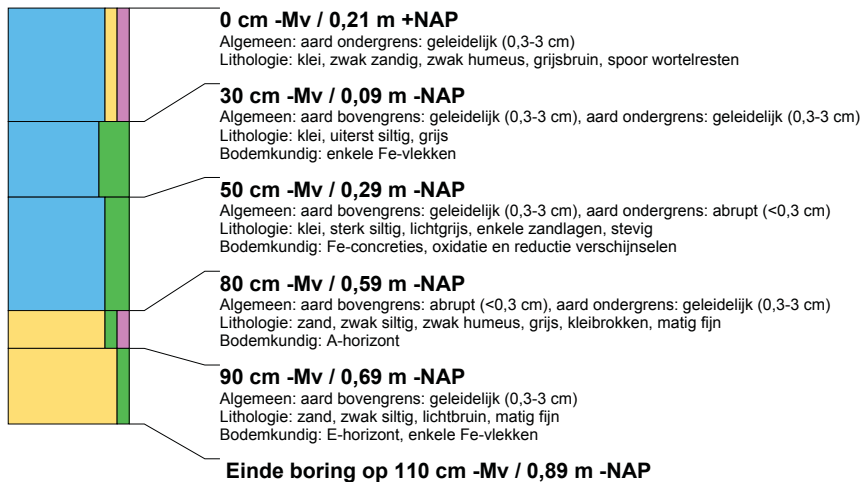

boring: TEK14B-7

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.840,55, Y: 560.346,93, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,25, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: goed, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

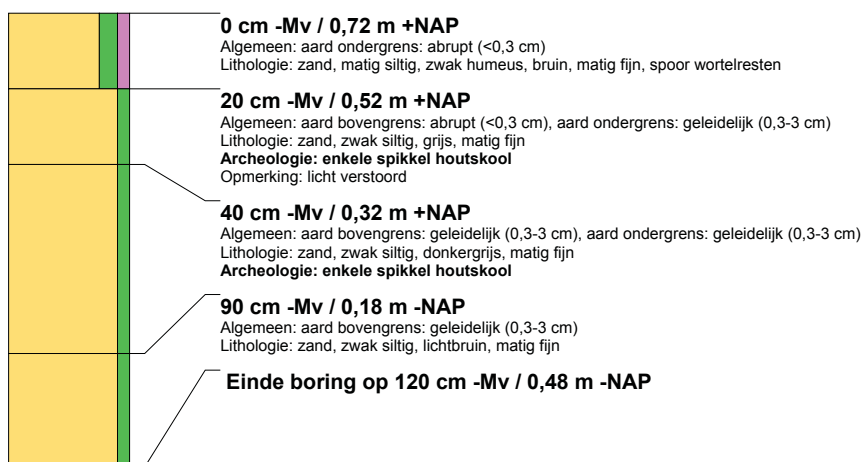
boring: TEK14B-8

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.857,08, Y: 560.372,01, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,21, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: goed, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

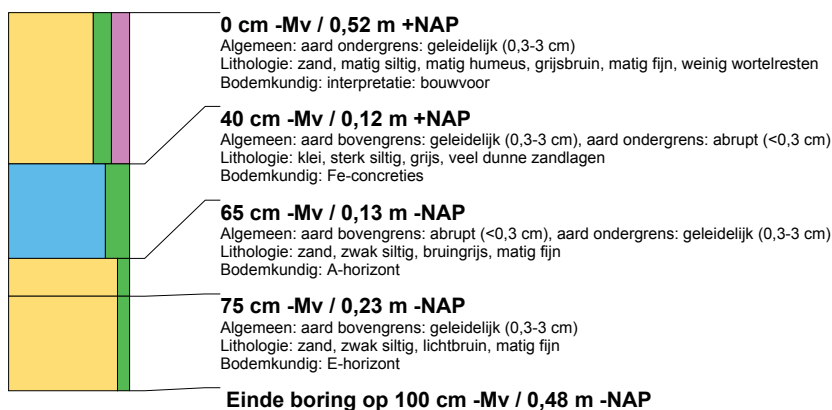

boring: TEK14B-10

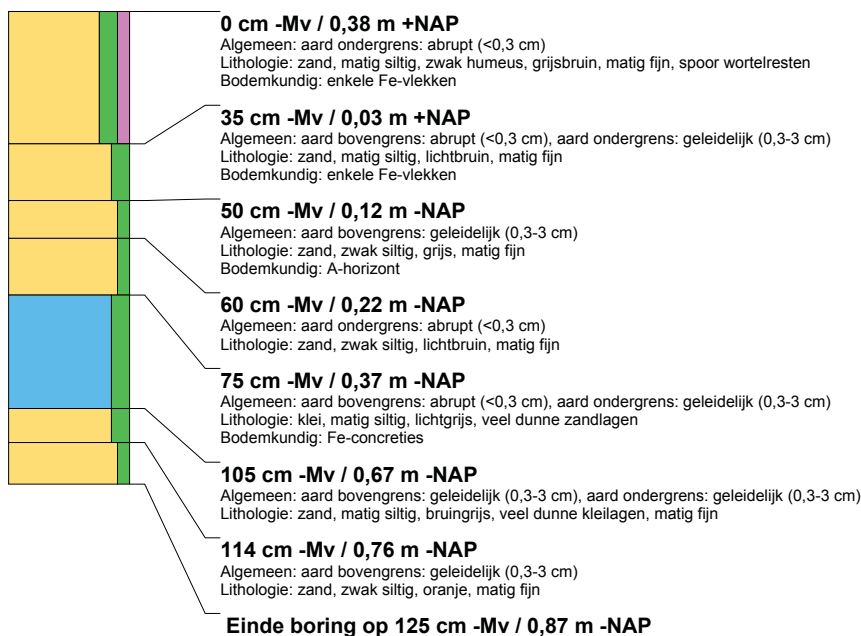
beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.787,29, Y: 560.220,43, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,72, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

boring: TEK14B-11

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.803,80, Y: 560.245,51, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,52, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

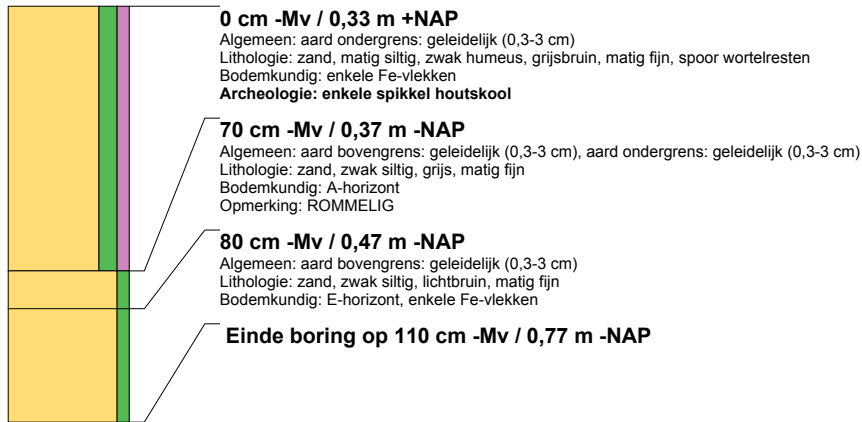
boring: TEK14B-12

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.820,22, Y: 560.270,49, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,38, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: goed, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

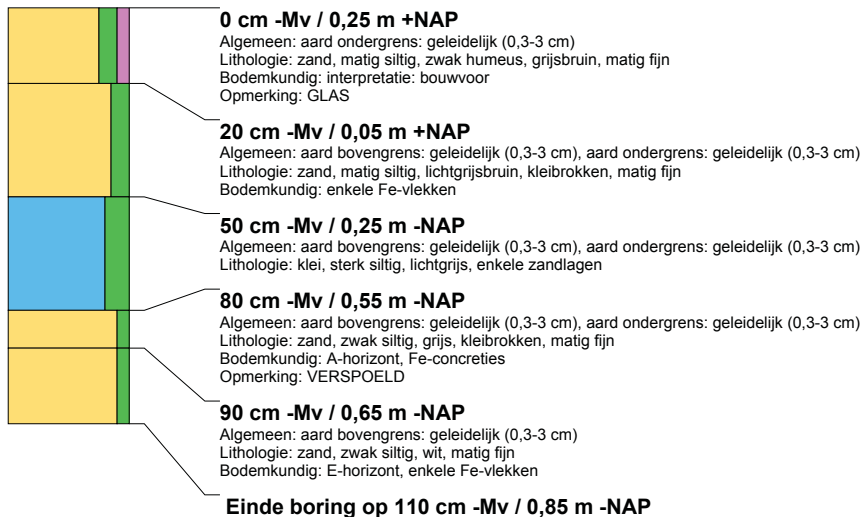

boring: TEK14B-13

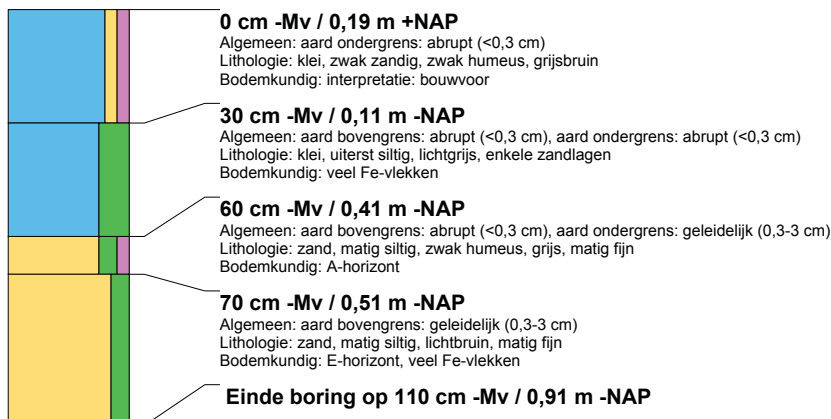
beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.836,74, Y: 560.295,63, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,33, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: goed, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

boring: TEK14B-14

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.853,24, Y: 560.320,68, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,25, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: goed, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

boring: TEK14B-15

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.869,68, Y: 560.345,73, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,19, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: goed, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

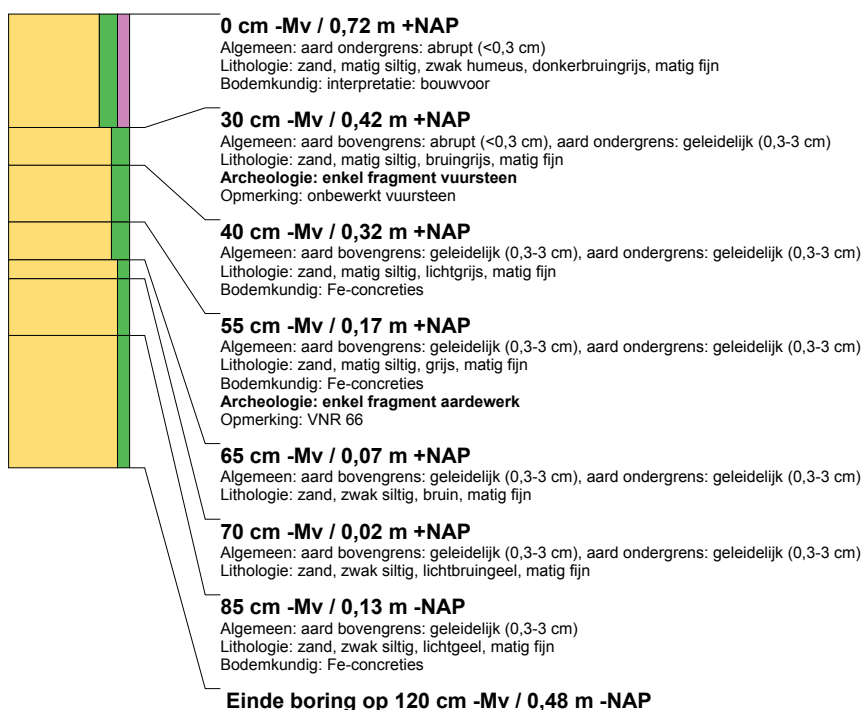

boring: TEK14B-16

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.886,21, Y: 560.370,86, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,12, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: goed, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

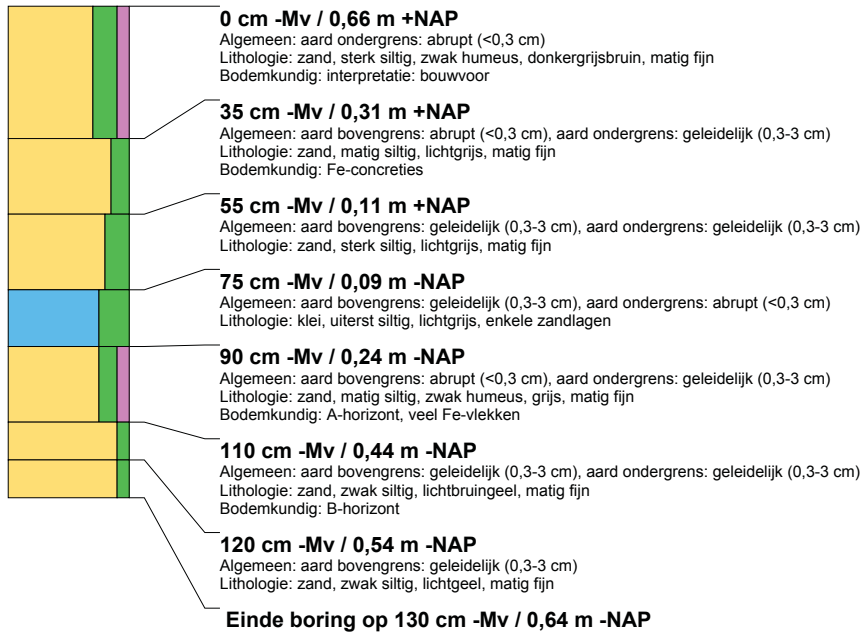
boring: TEK14B-17

beschrijver: JWK, datum: 16-12-2014, X: 112.783,55, Y: 560.169,06, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,72, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

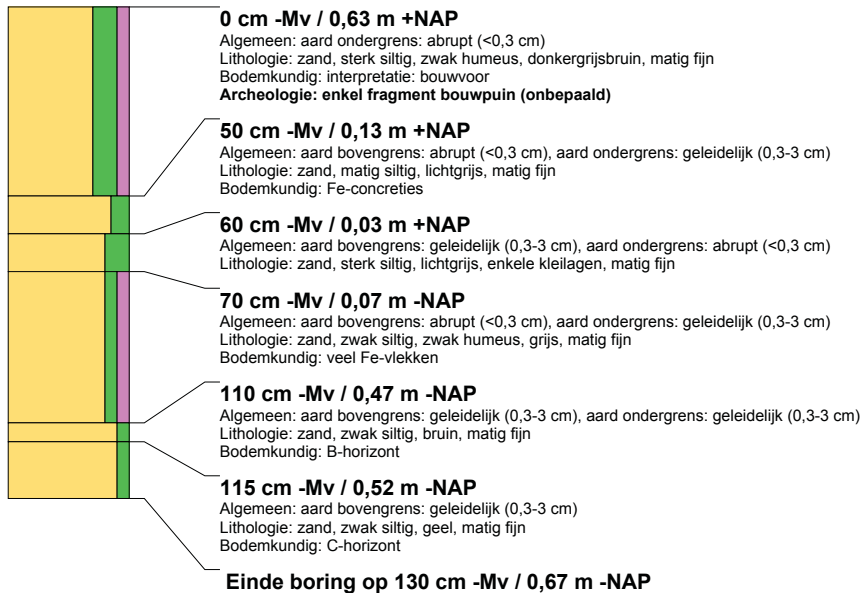

boring: TEK14B-18

beschrijver: JWK, datum: 16-12-2014, X: 112.800,00, Y: 560.194,15, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,66, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

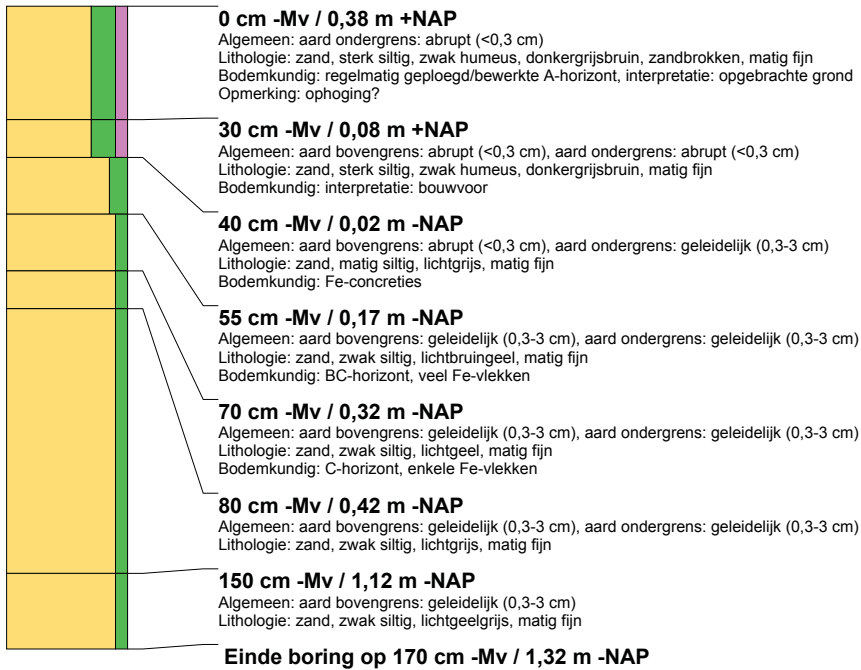
boring: TEK14B-19

beschrijver: JWK, datum: 16-12-2014, X: 112.816,42, Y: 560.219,21, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,63, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

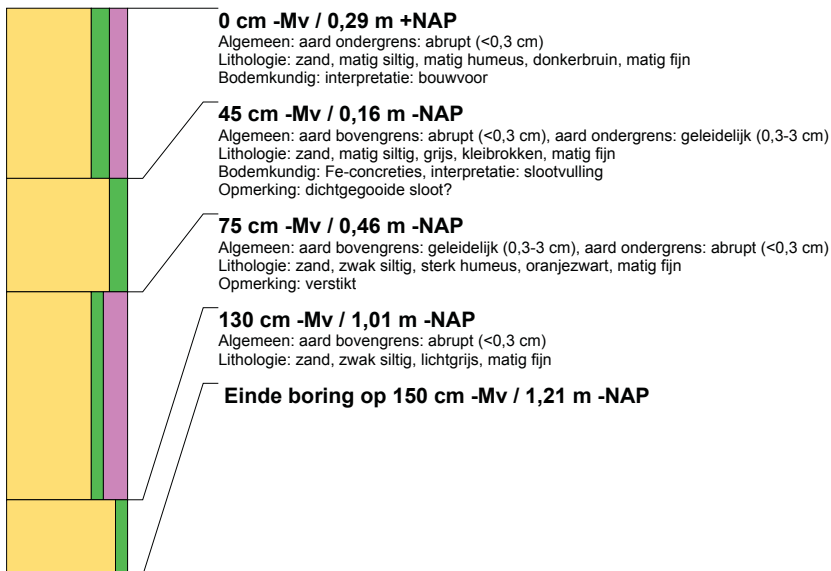

boring: TEK14B-20

beschrijver: JWK, datum: 16-12-2014, X: 112.832,96, Y: 560.244,29, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,38, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

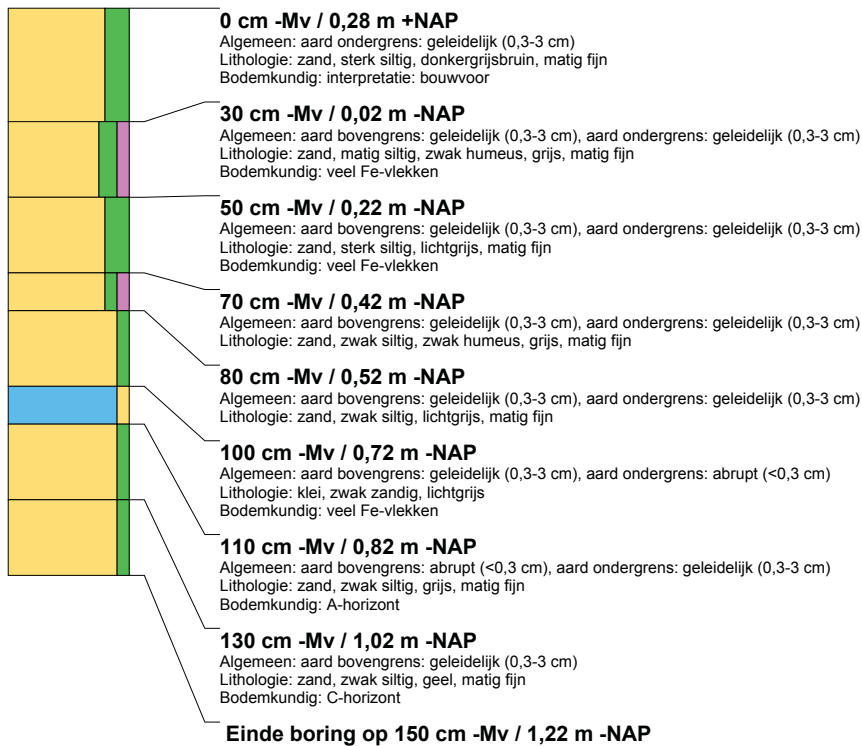
boring: TEK14B-21

beschrijver: JWK, datum: 16-12-2014, X: 112.849,39, Y: 560.269,33, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,29, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

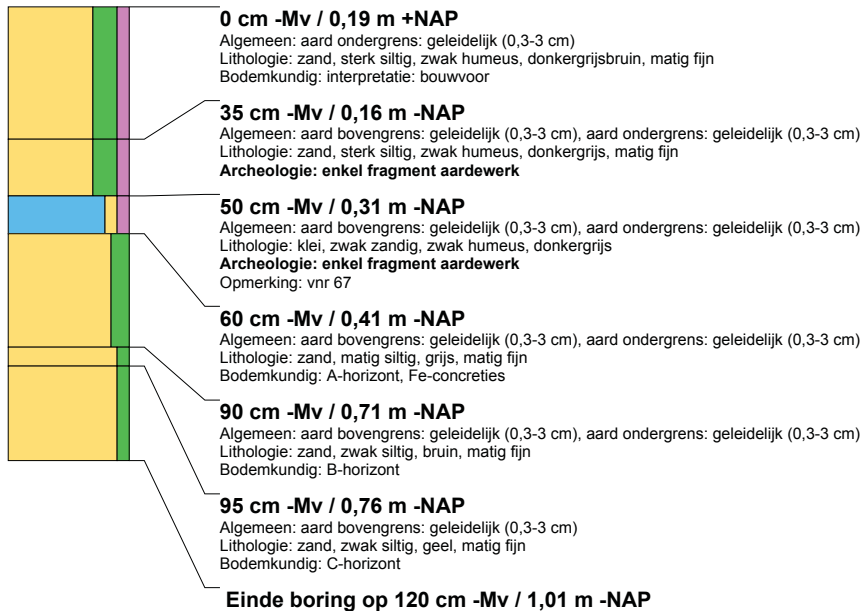
boring: TEK14B-22

beschrijver: JWK, datum: 16-12-2014, X: 112.865,88, Y: 560.294,40, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,28, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

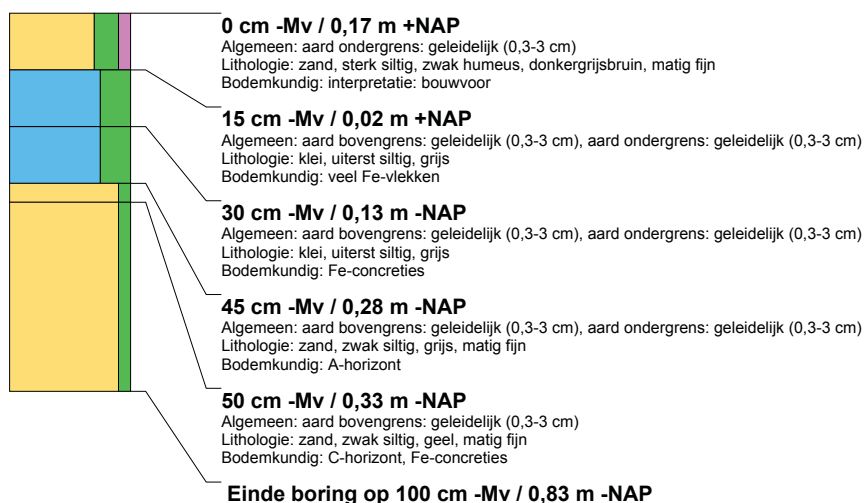
boring: TEK14B-23

beschrijver: JWK, datum: 16-12-2014, X: 112.882,40, Y: 560.319,50, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,19, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

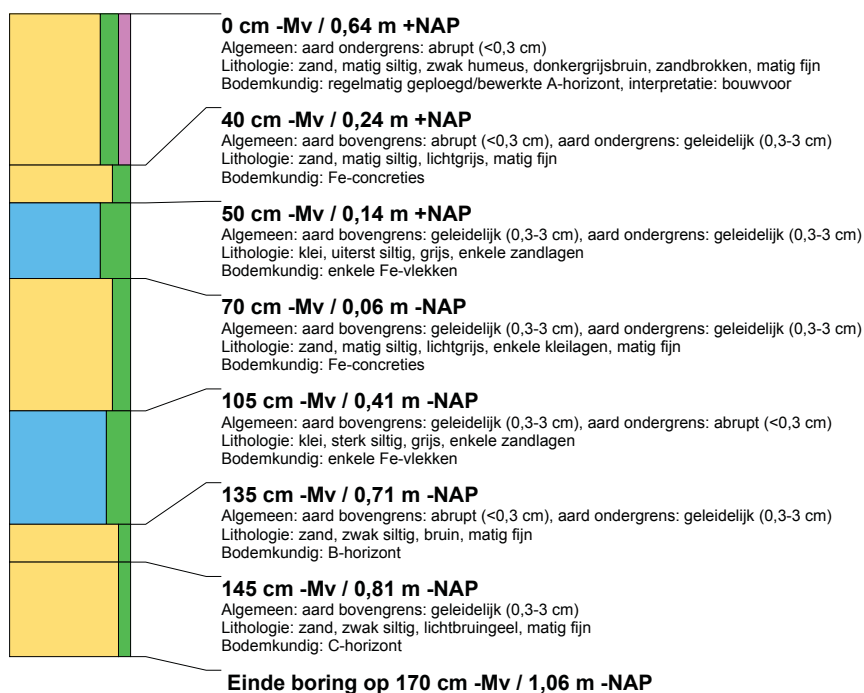

boring: TEK14B-24

beschrijver: JWK, datum: 16-12-2014, X: 112.898,83, Y: 560.344,58, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,17, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

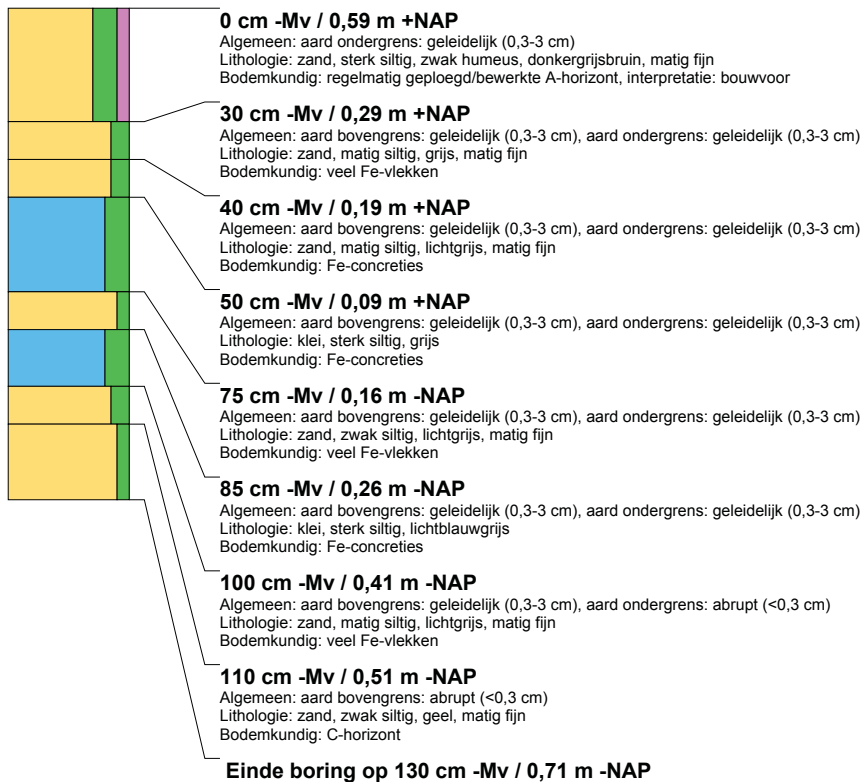
boring: TEK14B-25

beschrijver: JWK, datum: 16-12-2014, X: 112.812,59, Y: 560.167,89, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,64, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

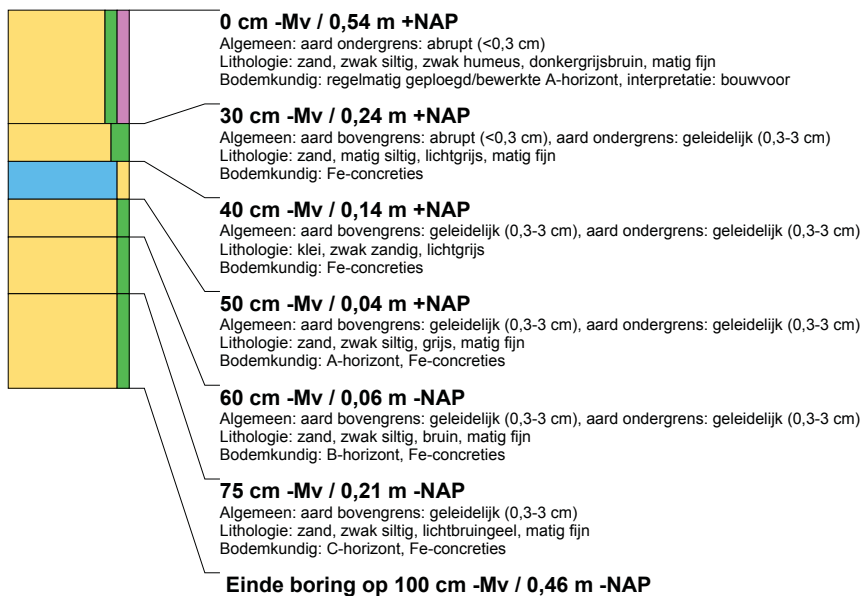

boring: TEK14B-26

beschrijver: JWK, datum: 16-12-2014, X: 112.829,12, Y: 560.192,95, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,59, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

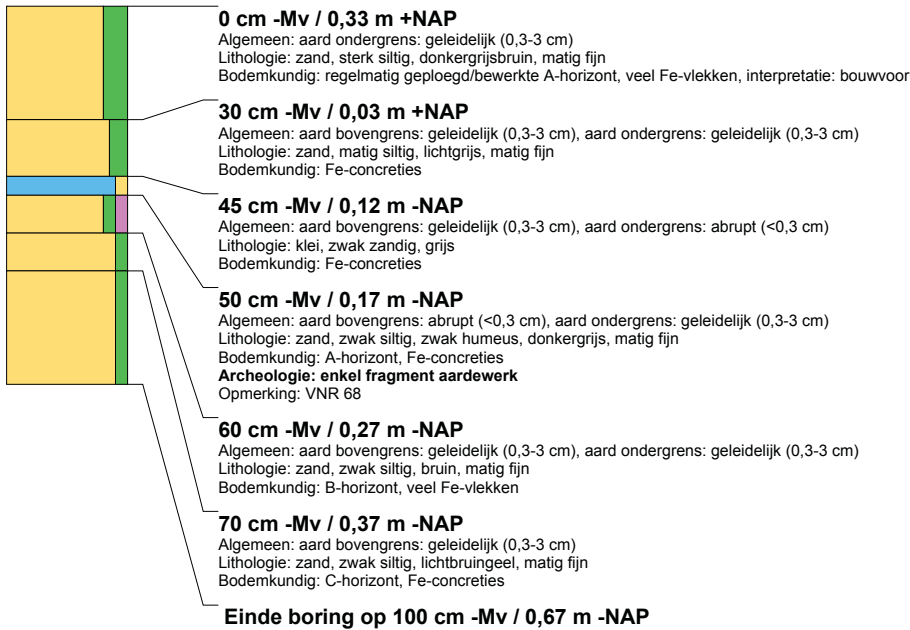
boring: TEK14B-27

beschrijver: JWK, datum: 16-12-2014, X: 112.845,60, Y: 560.218,04, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,54, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

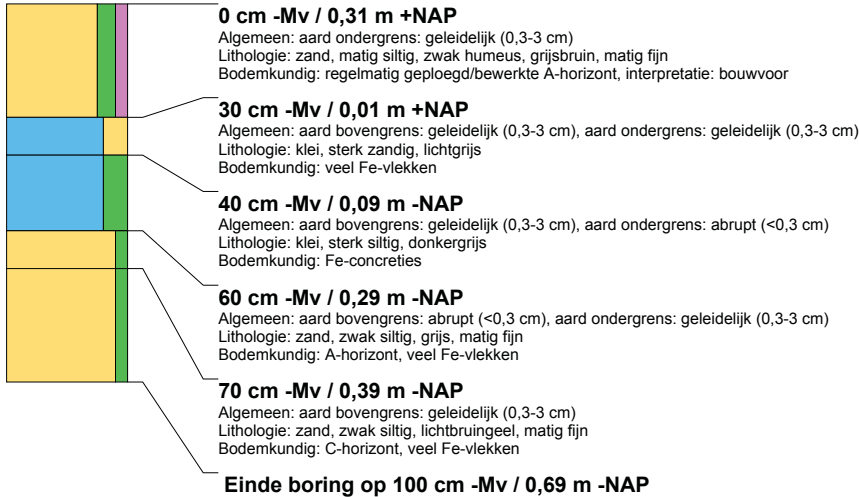

boring: TEK14B-28

beschrijver: JWK, datum: 16-12-2014, X: 112.862,05, Y: 560.243,07, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,33, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

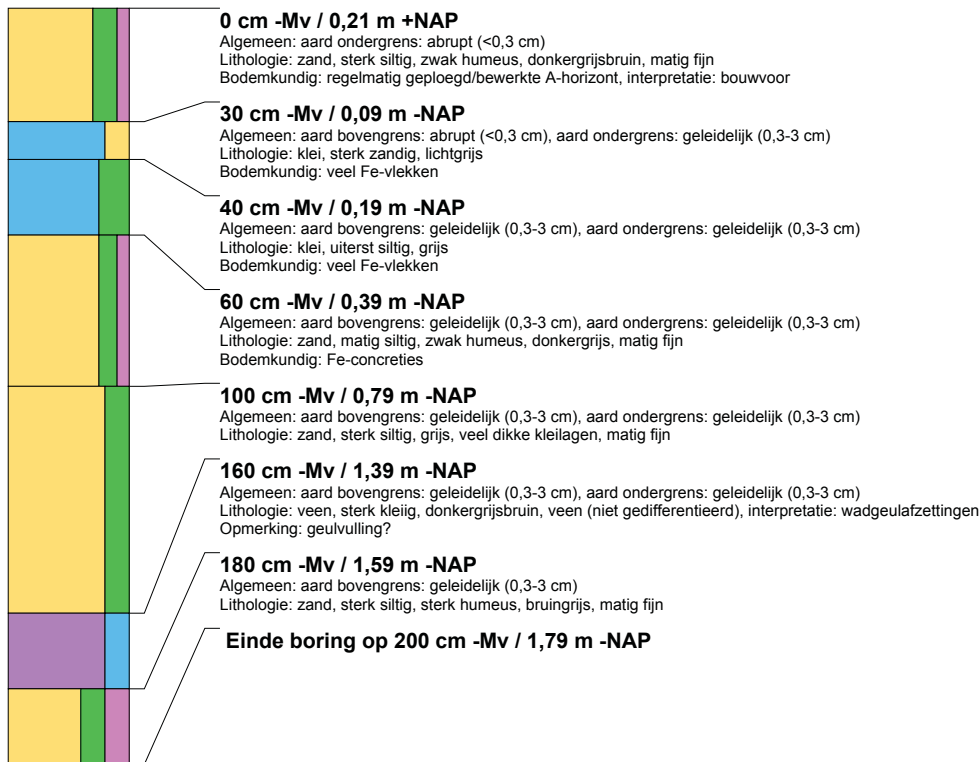
boring: TEK14B-29

beschrijver: JWK, datum: 16-12-2014, X: 112.878,56, Y: 560.268,17, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,31, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

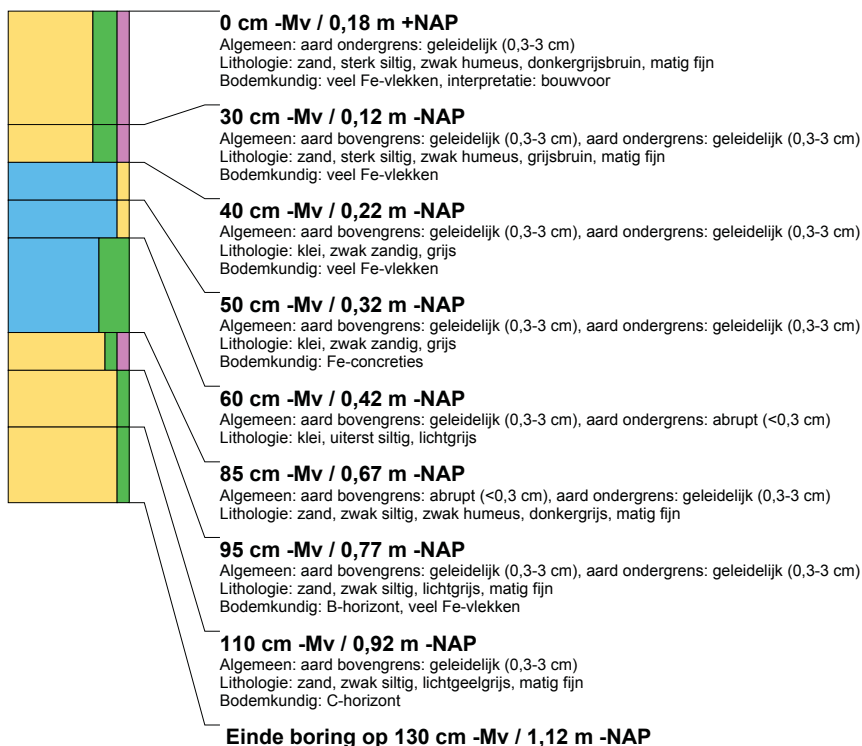

boring: TEK14B-30

beschrijver: JWK, datum: 16-12-2014, X: 112.895,02, Y: 560.293,25, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,21, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

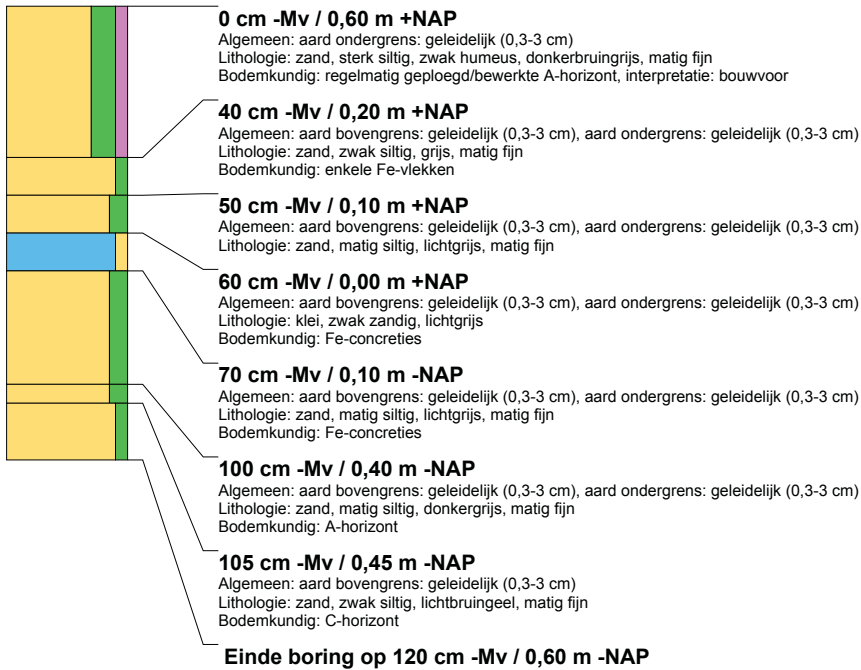
boring: TEK14B-31

beschrijver: JWK, datum: 16-12-2014, X: 112.911,49, Y: 560.318,27, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,18, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

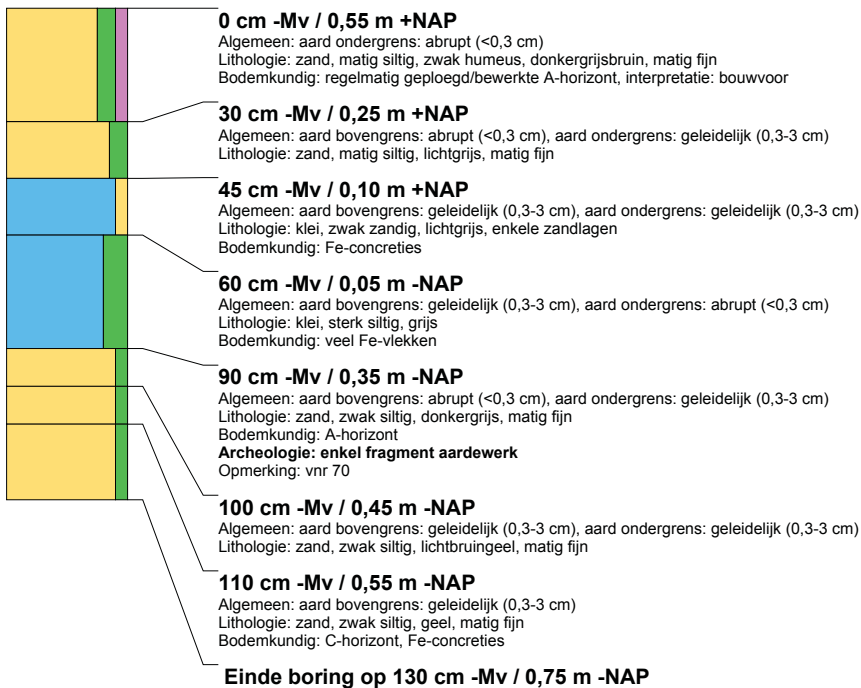

boring: TEK14B-32

beschrijver: JWK, datum: 16-12-2014, X: 112.825,29, Y: 560.141,57, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,60, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

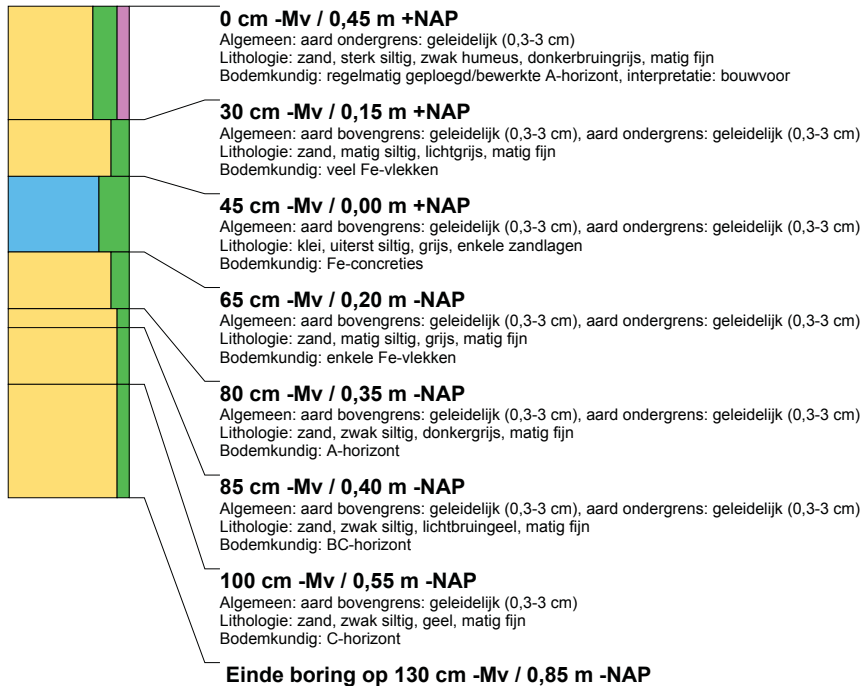
boring: TEK14B-33

beschrijver: JWK, datum: 16-12-2014, X: 112.841,74, Y: 560.166,68, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,55, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

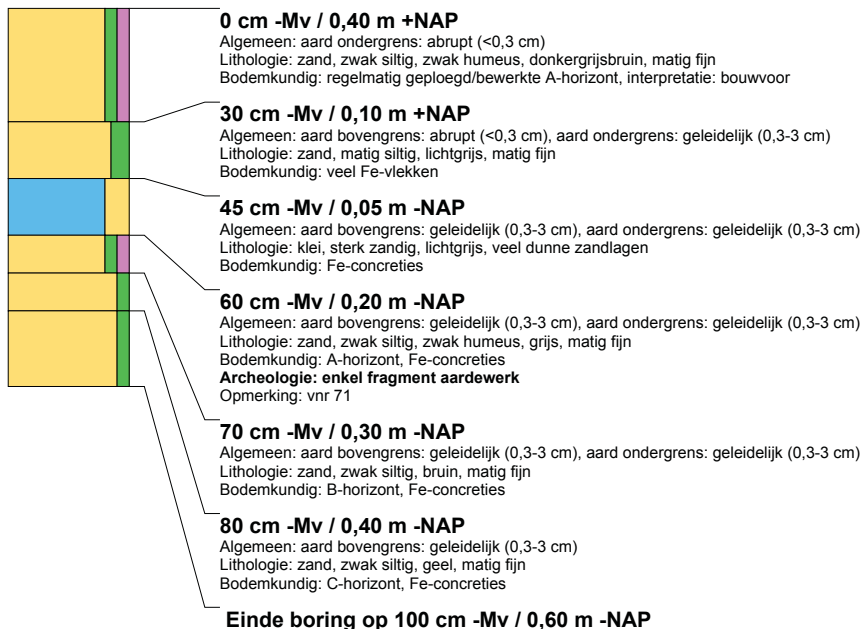

boring: TEK14B-34

beschrijver: JWK, datum: 16-12-2014, X: 112.858,29, Y: 560.191,76, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,45, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

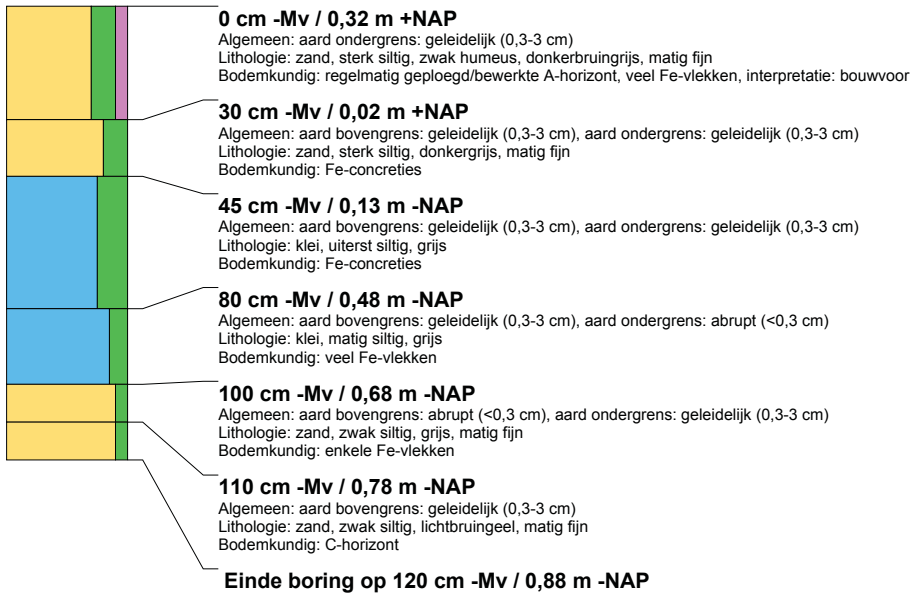
boring: TEK14B-35

beschrijver: JWK, datum: 16-12-2014, X: 112.874,70, Y: 560.216,80, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,40, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

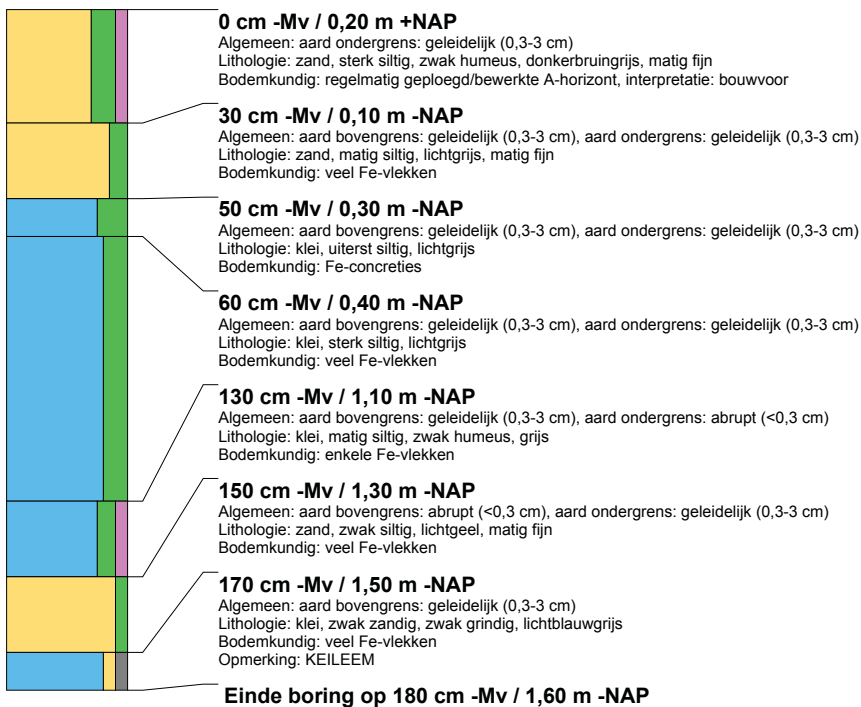

boring: TEK14B-36

beschrijver: JWK, datum: 16-12-2014, X: 112.891,22, Y: 560.241,91, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,32, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

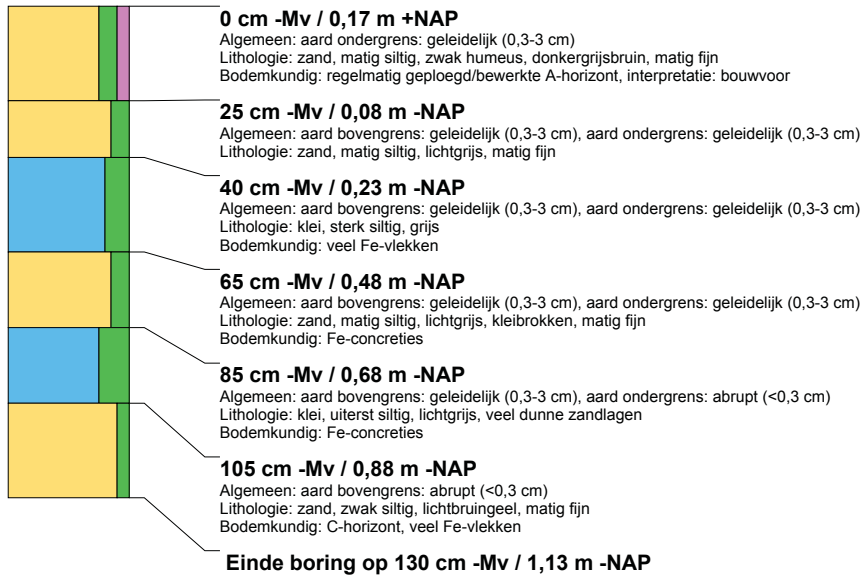
boring: TEK14B-37

beschrijver: JWK, datum: 16-12-2014, X: 112.907,67, Y: 560.266,93, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,20, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

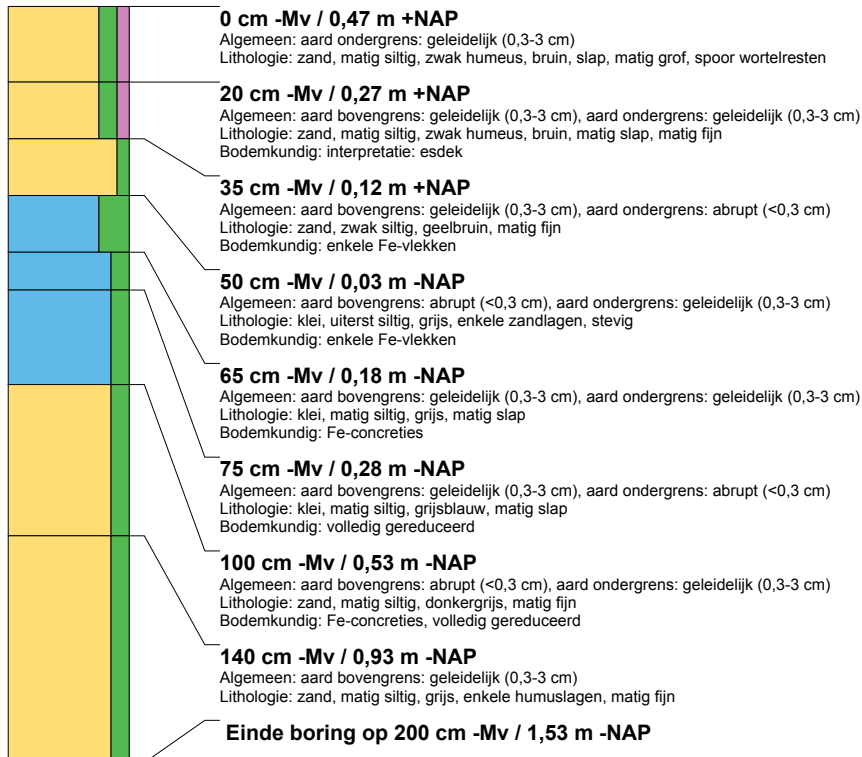

boring: TEK14B-38

beschrijver: JWK, datum: 16-12-2014, X: 112.924,18, Y: 560.292,06, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,17, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

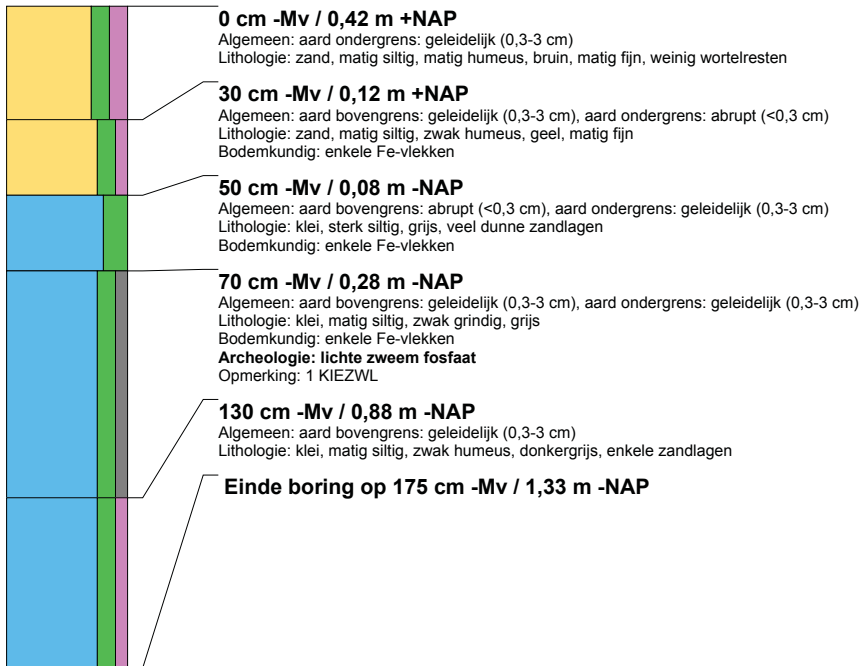
boring: TEK14B-39

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.854,45, Y: 560.140,41, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,47, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE, opmerking: GEUL HIER?

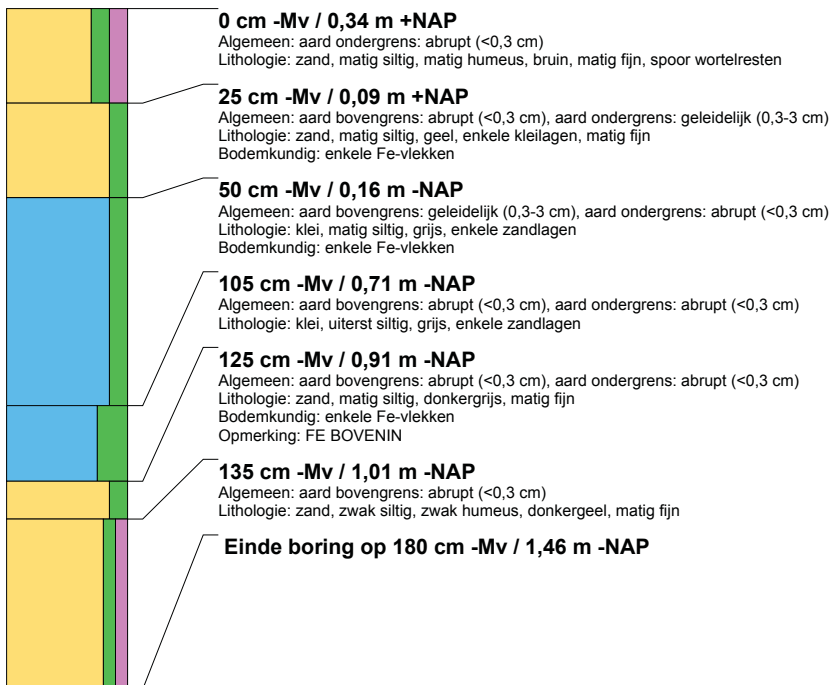

boring: TEK14B-40

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.870,91, Y: 560.165,49, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,42, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE, opmerking: GEUL

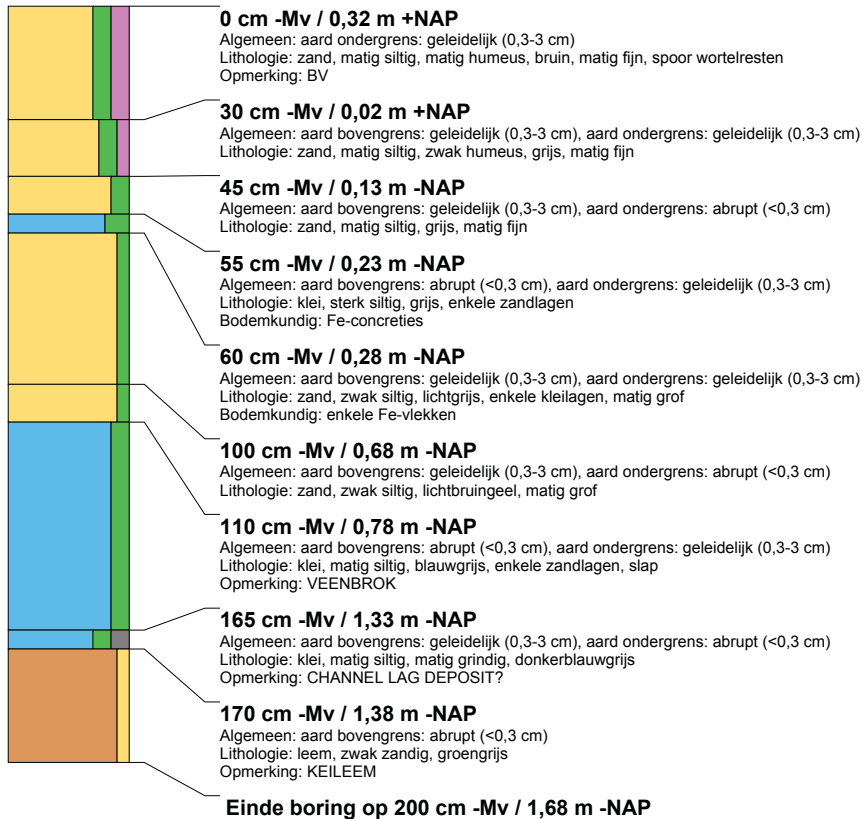
boring: TEK14B-41

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.887,34, Y: 560.190,55, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,34, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE, opmerking: GEUL

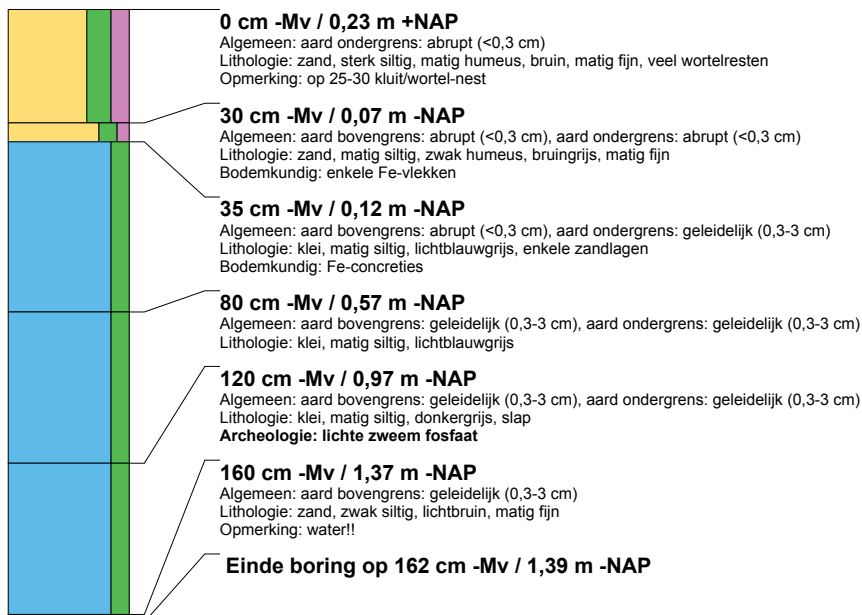

boring: TEK14B-42

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.903,85, Y: 560.215,64, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,32, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

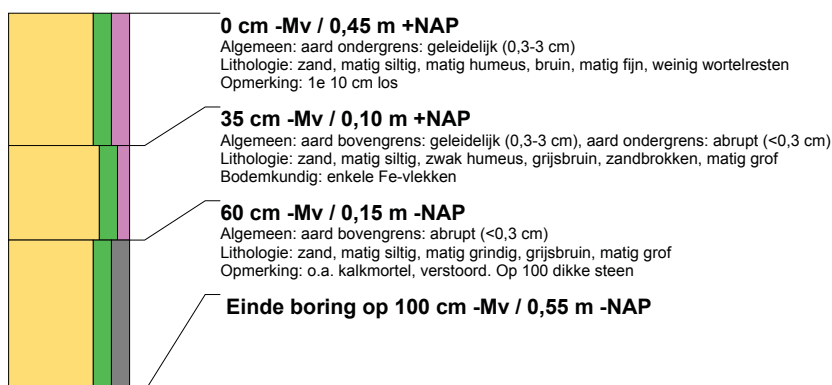
boring: TEK14B-43

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.920,35, Y: 560.240,71, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,23, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

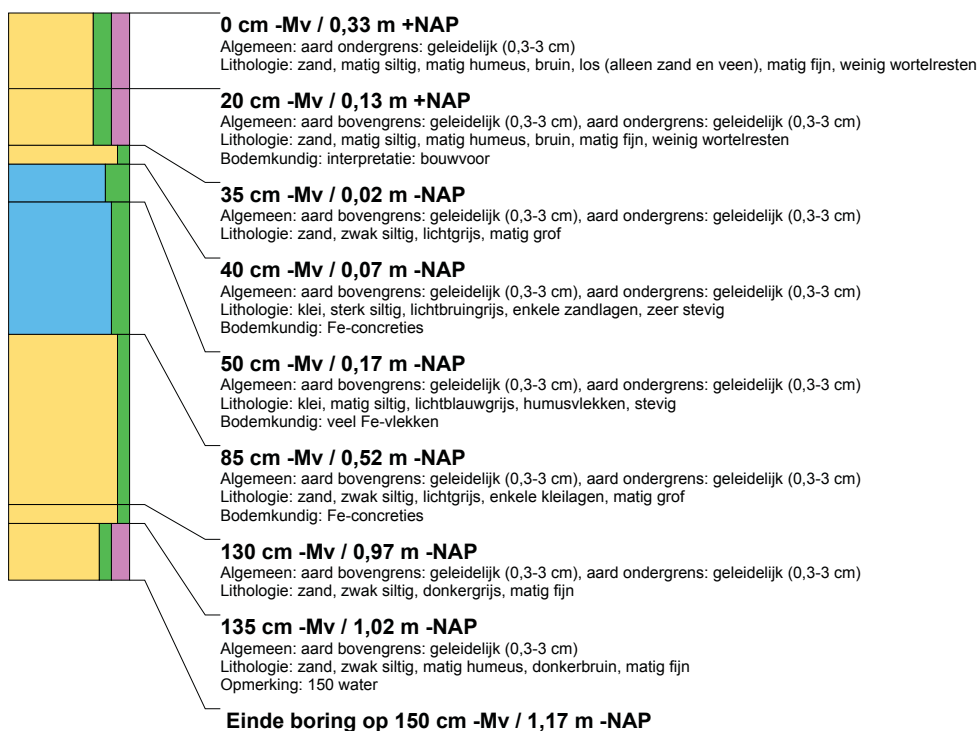

boring: TEK14B-44

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.883,57, Y: 560.139,20, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,45, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

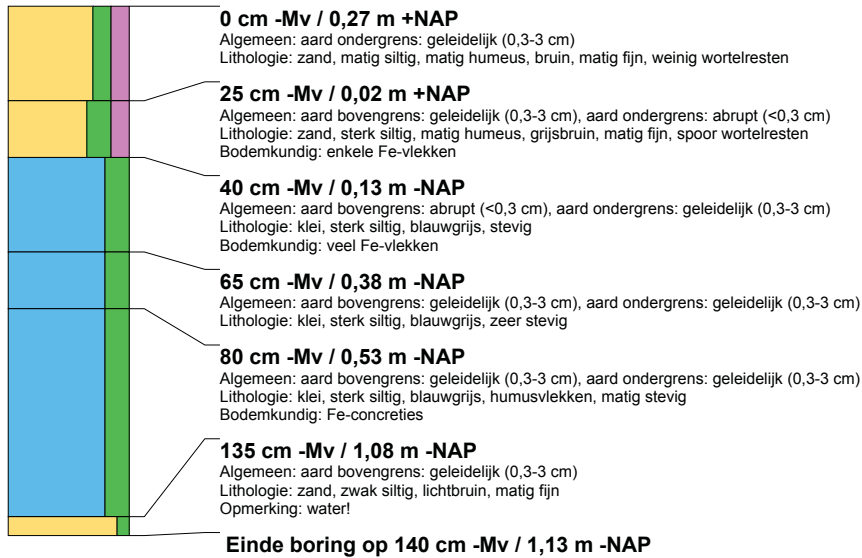
boring: TEK14B-45

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.899,99, Y: 560.164,29, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,33, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

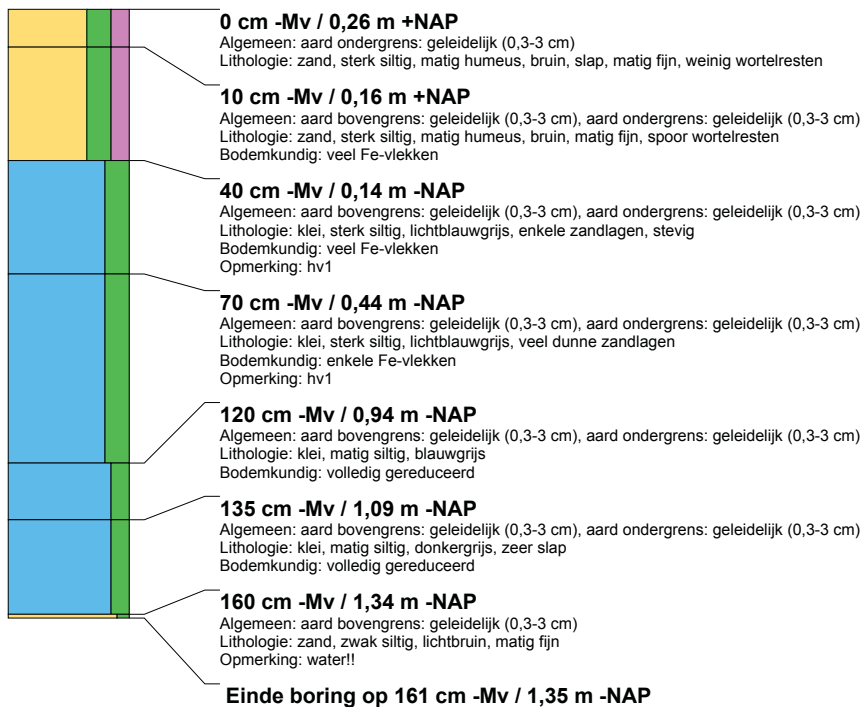

boring: TEK14B-46

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.916,54, Y: 560.189,32, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,27, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

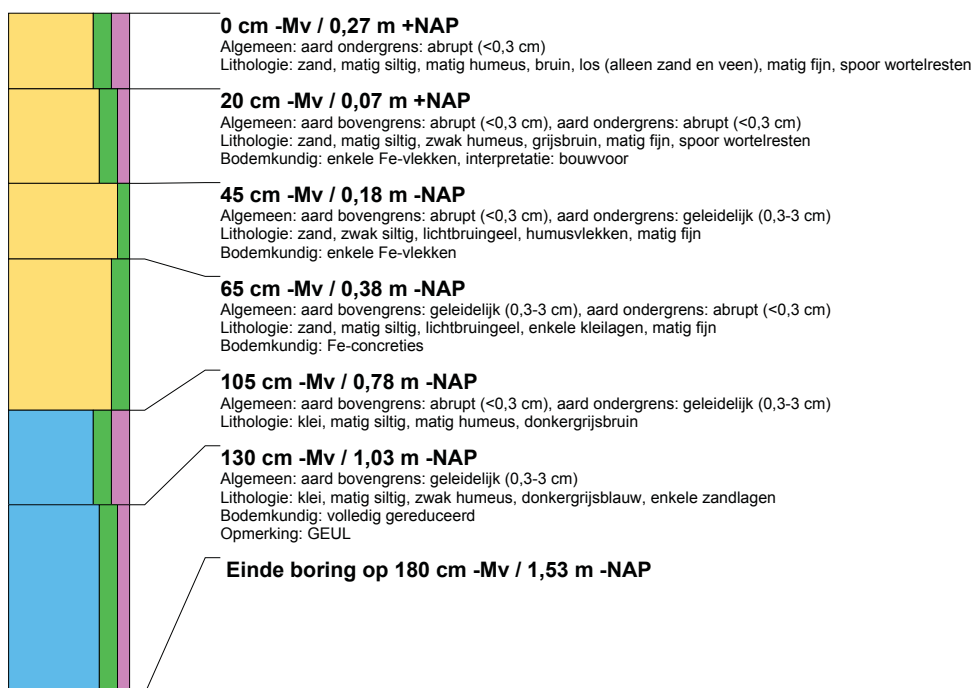
boring: TEK14B-47

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.932,96, Y: 560.214,45, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,26, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

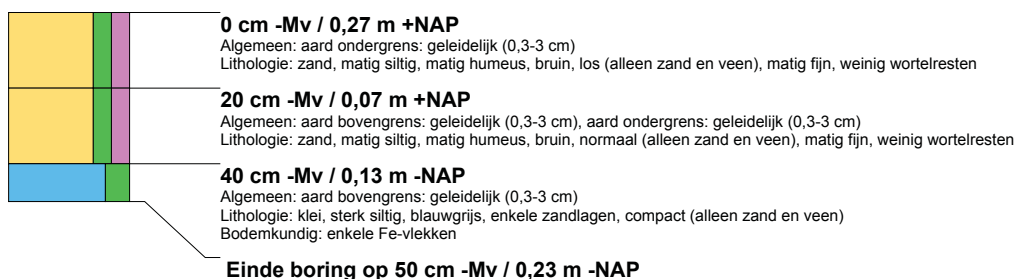

boring: TEK14B-48

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.912,72, Y: 560.137,99, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,27, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

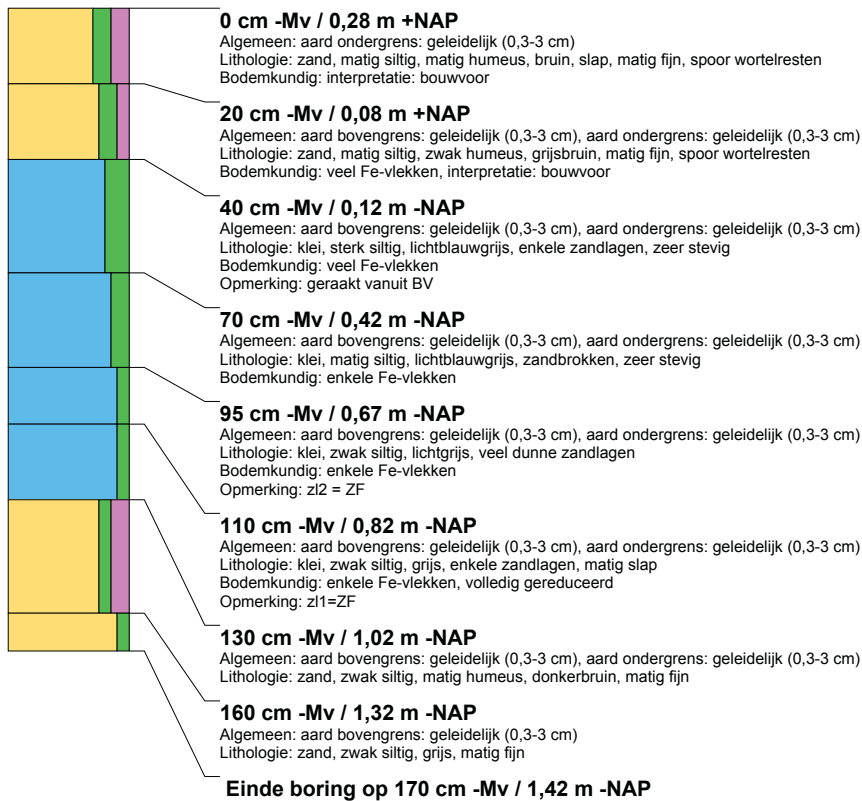
boring: TEK14B-49

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.929,15, Y: 560.163,08, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,27, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

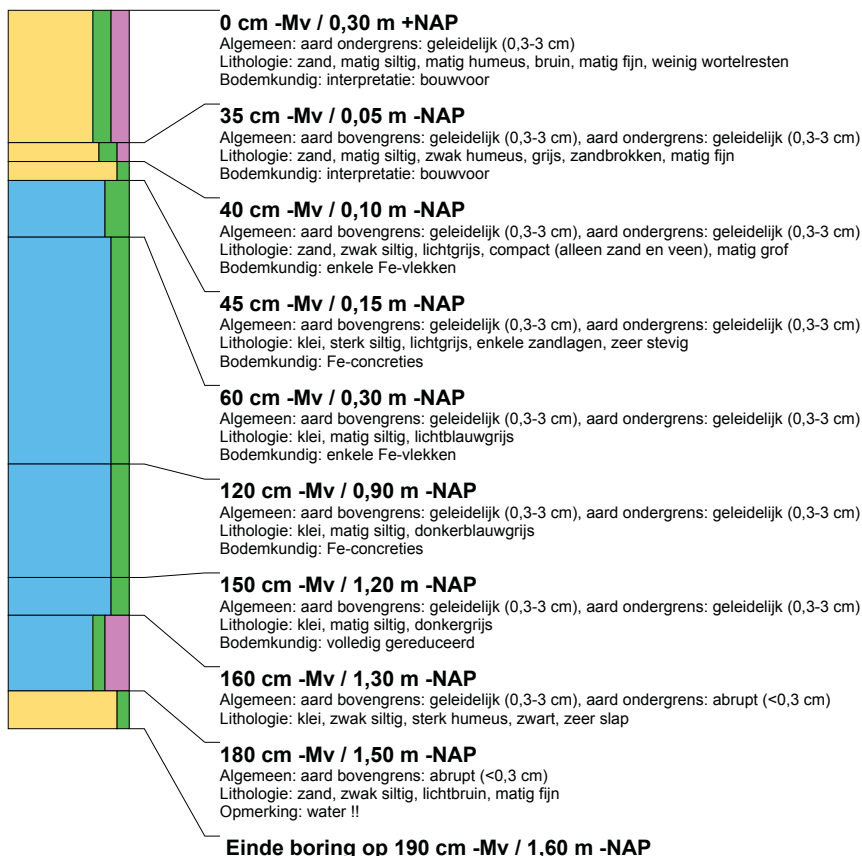

boring: TEK14B-50

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.945,65, Y: 560.188,16, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,28, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE, opmerking: water op 170

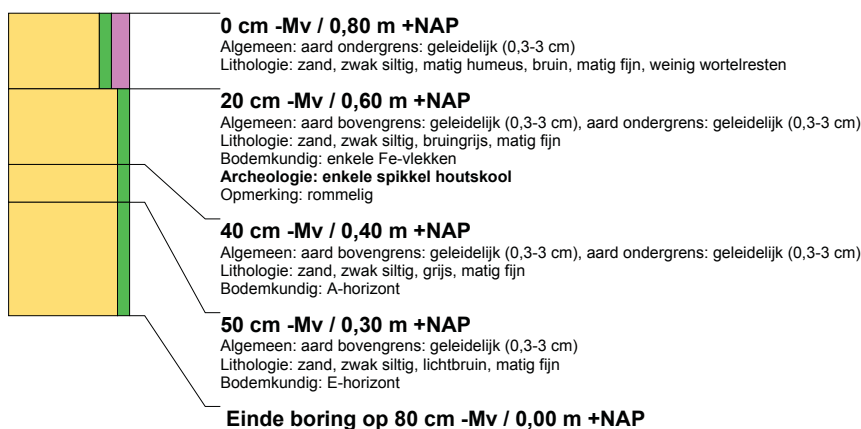
boring: TEK14B-51

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.958,31, Y: 560.161,96, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,30, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

boring: TEK14B-52

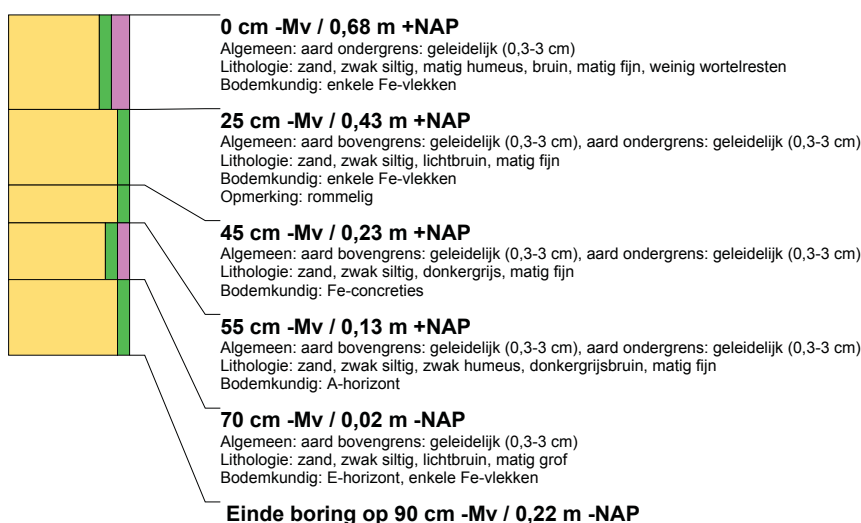
beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.729,07, Y: 560.222,77, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,80, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

boring: TEK14B-53

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.745,52, Y: 560.247,86, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,75, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

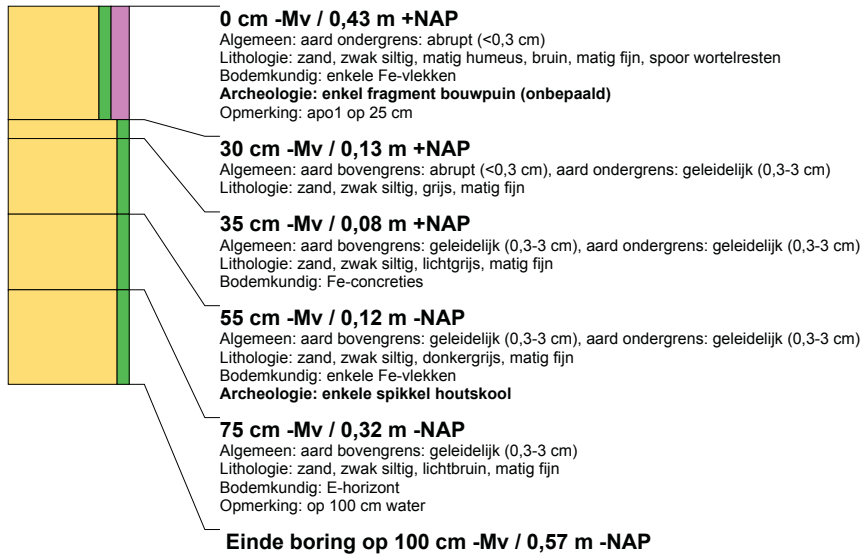
boring: TEK14B-54

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.762,02, Y: 560.272,94, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,68, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

boring: TEK14B-55

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.778,47, Y: 560.297,98, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,43, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

boring: TEK14B-56

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.794,98, Y: 560.323,03, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,42, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

boring: TEK14B-57

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.811,47, Y: 560.348,17, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,34, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

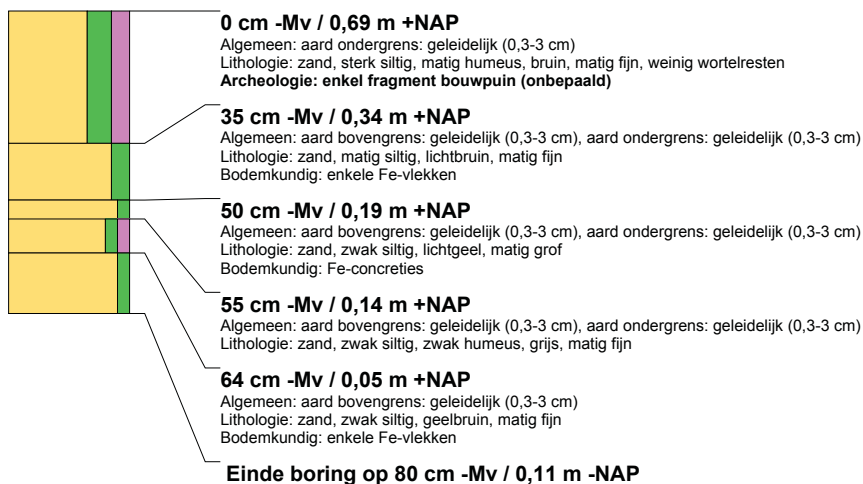

boring: TEK14B-58

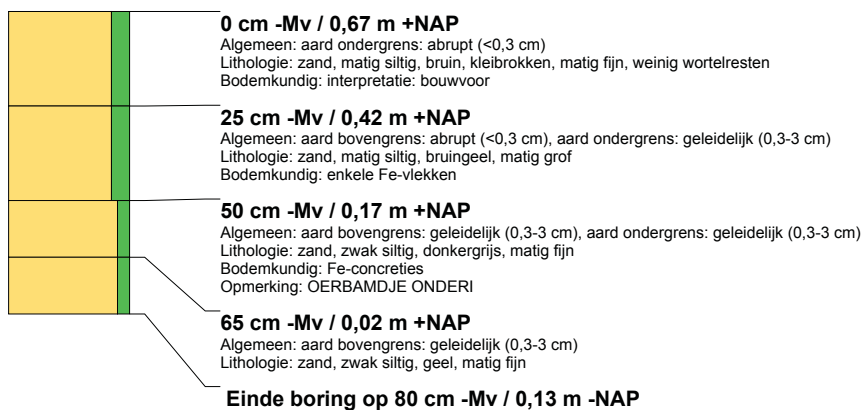
beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.827,94, Y: 560.373,23, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,25, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

boring: TEK14B-59

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.699,95, Y: 560.223,97, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,69, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

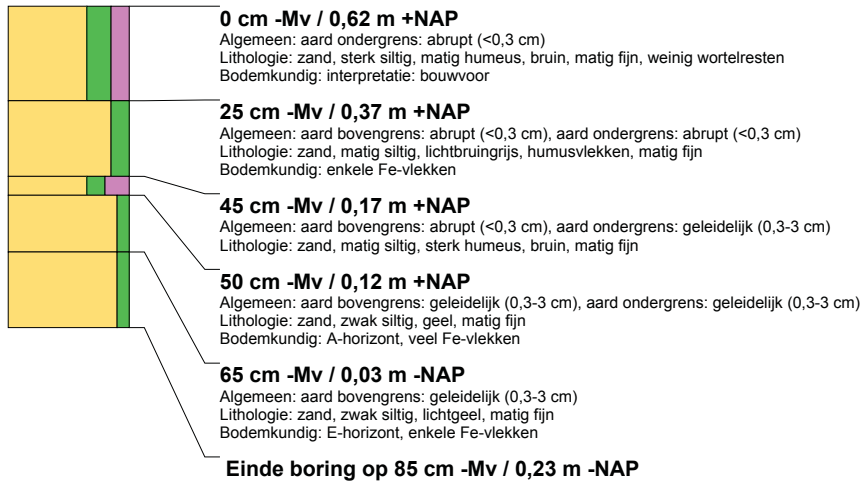
boring: TEK14B-60

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.716,40, Y: 560.249,03, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,67, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

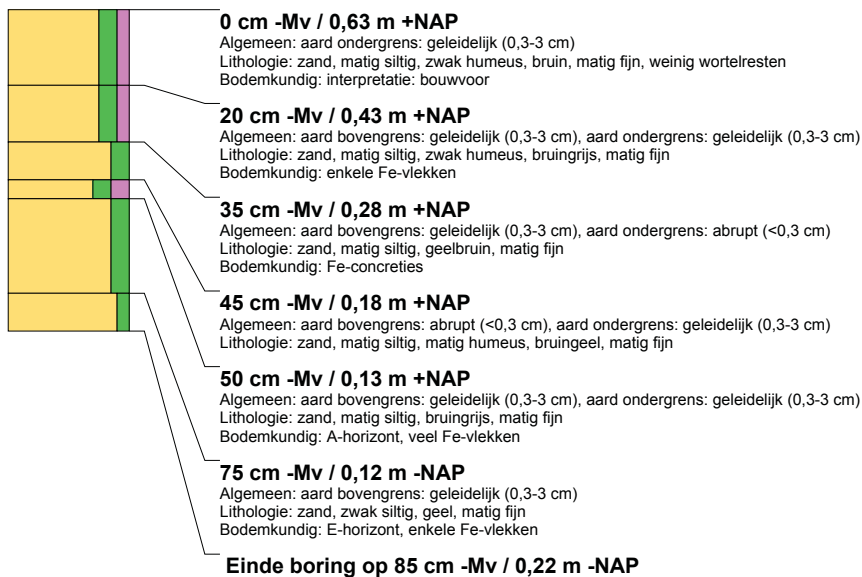

boring: TEK14B-61

beschrijver: JWK, datum: 16-12-2014, X: 112.732,86, Y: 560.274,15, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,62, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

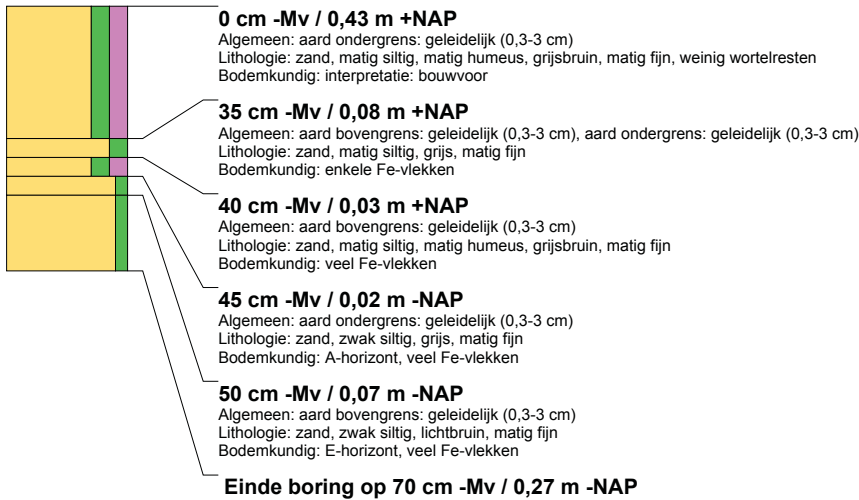
boring: TEK14B-62

beschrijver: JWK, datum: 16-12-2014, X: 112.749,37, Y: 560.299,21, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,63, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

boring: TEK14B-63

beschrijver: JWK, datum: 16-12-2014, X: 112.765,83, Y: 560.324,28, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,43, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

boring: TEK14B-64

beschrijver: JWK, datum: 16-12-2014, X: 112.782,33, Y: 560.349,32, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,39, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

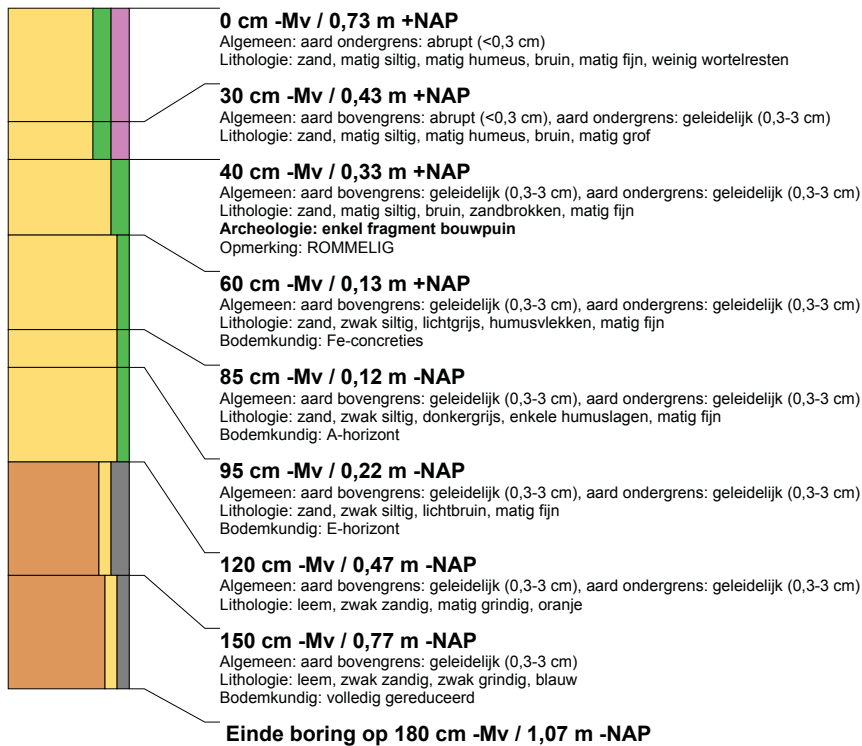
boring: TEK14B-65

beschrijver: JWK, datum: 16-12-2014, X: 112.798,80, Y: 560.374,40, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,34, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

boring: TEK14B-66

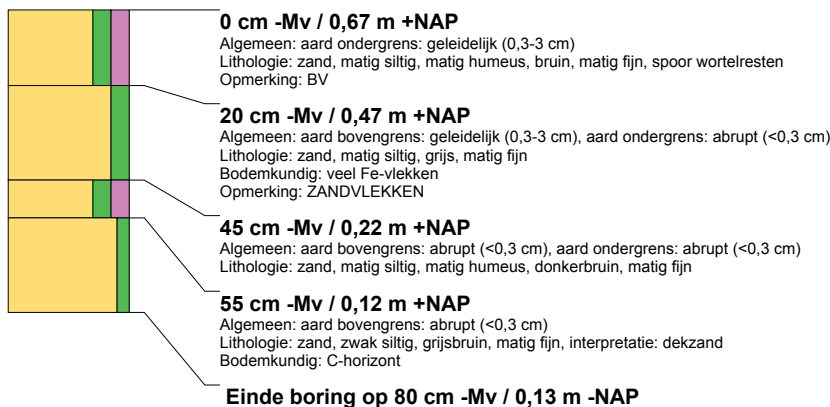
beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.687,25, Y: 560.250,26, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,73, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

boring: TEK14B-67

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.703,73, Y: 560.275,32, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,66, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

boring: TEK14B-68

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.720,22, Y: 560.300,40, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,67, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

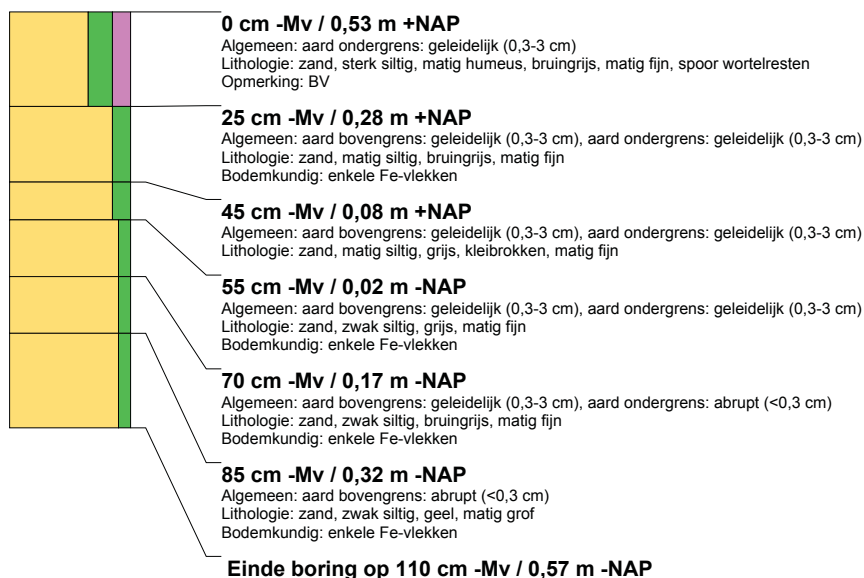

boring: TEK14B-69

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.736,72, Y: 560.325,43, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,57, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

boring: TEK14B-70

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.753,20, Y: 560.350,54, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,53, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

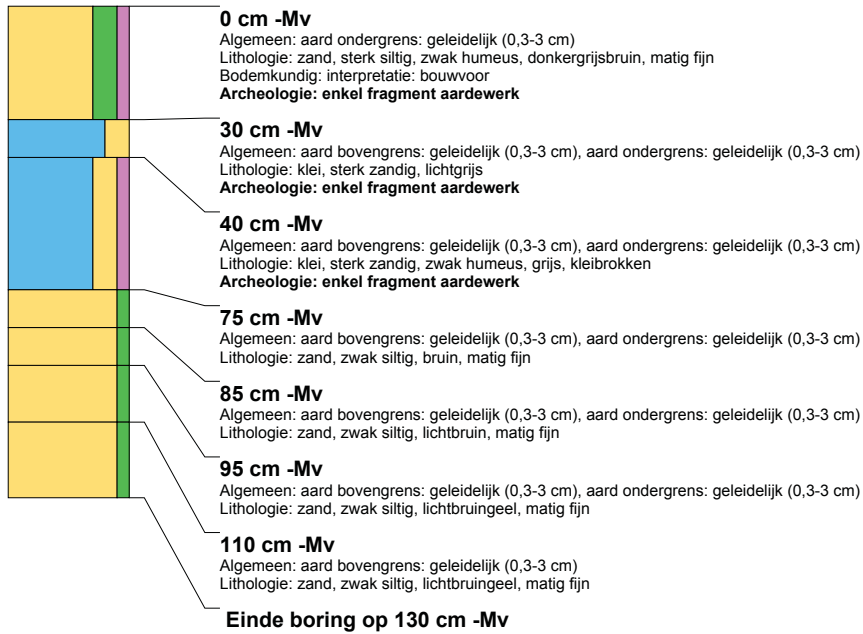
boring: TEK14B-71

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.769,68, Y: 560.375,61, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, hoogte: 0,55, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE, opmerking: KEUHRDE OERZAND

boring: TEK14B-100

beschrijver: MVDH, datum: 16-12-2014, X: 112.768,12, Y: 560.233,96, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 9B, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, provincie: Noord-Holland, gemeente: Texel, plaatsnaam: DEN HOORN, opdrachtgever: RCE, uitvoerder: RCE

Deze Rapportage Archeologische Monumentenzorg (RAM) beschrijft de resultaten van het in december 2014 uitgevoerde karterende booronderzoek op de locatie van het rijksmonument 'De Terp' in Den Hoorn, gemeente Texel. Het doel van het booronderzoek was om een zo volledig mogelijk beeld te verkrijgen van de aard, diepteligging en verspreiding van de in de ondergrond aanwezige archeologische resten.

Het monument ligt op de oostelijke flank van de pleistocene hoogte van Den Hoorn. In de ondergrond bevindt zich een glooiend dekzandlandschap waarin vrijwel overal een A-horizont is waargenomen die als cultuurlaag geïnterpreteerd wordt. Deze cultuurlaag dateert uit de midden-ijzertijd tot Romeinse Tijd. De omvang van het archeologische rijksmonument beslaat het gehele perceel en beperkt zich dus niet tot de delen waar het dekzand het hoogst is. Het is zeer goed mogelijk dat de vindplaats zich naar het zuiden toe doorzet. Hier is geen onderzoek naar verricht, maar de hoge zandrug, waar de vindplaats zich op concentreert, loopt richting het zuiden door.

Dit rapport is bestemd voor archeologen, de gemeente Texel, provincie Noord-Holland, en daarnaast voor andere professionals en liefhebbers die zich bezighouden met archeologie.

Met kennis en advies geeft de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed de toekomst een verleden.